

2017 - 2020

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ

για Αντιμετώπιση της
Εξάρτησης από
Παράνομες Ουσίες
και την Επιβλαβή
Χρήση του Αλκοόλ

ΑΡΧΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΑΡΧΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Η Εθνική Στρατηγική για Αντιμετώπιση της Εξάρτησης από Παράνομες Ουσίες και την Επιβλαβή Χρήση του Αλκοόλ έχει ως στόχο να κατευθύνει τις διάφορες επιμέρους πολιτικές, προσδιορίζοντας με ακρίβεια μέσα από τα Σχέδια Δράσης τις ενέργειες στις οποίες καλούνται να προβούν οι αρμόδιοι φορείς, στον κρατικό και μη τομέα. Παράλληλα, χρησιμεύει ως σημείο αναφοράς και αποσκοπεί στο να κινητοποιήσει την Κυπριακή κοινωνία στο σύνολο της.

Με το πέρας της υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης που κάλυπτε την περίοδο 2013-2016, η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου, αναλαμβάνοντας τον καθοριστικό ρόλο του συντονιστικού σώματος στον τομέα των ουσιών εξάρτησης που της έχει αναθέσει η Πολιτεία, προέβη σε μία αποτίμηση των δράσεων που έλαβαν χώρα. Παράλληλα, αναγνωρίζοντας την αναγκαιότητα για ανάπτυξη ενός ανοικτού διαλόγου μεταξύ των φορέων που ασχολούνται με το θέμα, κυβερνητικών ή μη, με την κοινωνία των πολιτών καθώς και τη σημασία συμπράξεων και συνεργειών μεταξύ των φορέων, προσπάθησε να αξιοποιήσει τις εισηγήσεις παλιών και νέων συνεργατών για σχεδιασμό του νέου Σχεδίου Δράσης 2017- 2020.

Σε εποχές δύσκολες όπως αυτή που διανύουμε, οι συνέργειες σε τοπικό αλλά και διεθνές επίπεδο, είναι παραπάνω από καθοριστικής σημασίας σε ότι αφορά την πλήρη αξιοποίηση πόρων, ανθρώπινων και οικονομικών. Η εξεύρεση των απαραίτητων πόρων, μπορεί να φαντάζει από δύσκολη έως ανέφικτη, εντούτοις, η ενίσχυση της δικτύωσης και η εγκαθίδρυση συνεργειών, παραμένουν πολύτιμα εργαλεία στα χέρια της Πολιτείας, των επαγγελματιών, αλλά και της κοινωνίας ολόκληρης.

Η δέσμευση της Πολιτείας, σε ότι αφορά την υλοποίηση των μέτρων στο πλαίσιο του νέου Σχεδίου Δράσης θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη. Θεωρούμε ότι πέρα από τις δυνατότητες αλλά και τους περιορισμένους όμως πόρους της Πολιτείας, ιδιαίτερα μπροστά στις σημερινές πραγματικότητες, είναι καθοριστικής σημασίας η συστράτευση όλων όσοι εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα, σε ένα δυνατό κοινωνικό μέτωπο, που θα λειτουργεί ως αντίβαρο στην απελπισία που στραγγαλίζει τον άνθρωπο στις σημερινές κοινωνίες.

Δρ. Χρύσανθος Γεωργίου
Πρόεδρος
Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου

Η Εθνική Στρατηγική για την Αντιμετώπιση της Εξάρτησης από Παράνομες Ουσίες και την Επιβλαβή Χρήση Αλκοόλ 2013-2020, συνιστά το βασικό κείμενο πολιτικής για τις εξαρτήσεις και κατευθύνει τις δράσεις και τις πρωτοβουλίες της Κυπριακής Πολιτείας για τη συγκεκριμένη οκταετία (διαθέσιμη στην ιστοσελίδα: www.naac.org.cy/el/ethniki-stratigiki).

Η Εθνική Στρατηγική για την Αντιμετώπιση της Εξάρτησης από Παράνομες Ουσίες και την Επιβλαβή Χρήση Αλκοόλ 2013-2020 αποτελείται από 5 βασικούς τομείς παρέμβασης: **Πρόληψη, Θεραπεία και Κοινωνική Επανάταξη, Μείωση της Βλάβης, Ρύθμιση και Έλεγχος της Προσφοράς και Διεθνής Συνεργασία** και ενσωματώνει 4 εγκάρσια εργαλεία: Τεκμηρίωση, Αξιολόγηση, Έρευνα και Παρακολούθηση. Η υλοποίηση της Στρατηγικής, θα πραγματοποιηθεί μέσα από δύο Σχέδια Δράσης που καλύπτουν τις χρονικές περιόδους 2013-2016 και 2017-2020. Τα δύο Σχέδια είναι τετραετή, έτσι ώστε να επιτρέπουν την κατάλληλη ευελιξία που είναι απαραίτητη για σκοπούς αναπροσαρμογής των πολιτικών και μέτρων. Τα Σχέδια Δράσης, αναθέτουν σε φορείς την ευθύνη για εφαρμογή ή/και συντονισμό σε σχέση με συγκεκριμένες δράσεις του κάθε πυλώνα, ενώ τον συνολικό συντονισμό για παρακολούθηση της όλης υλοποίησης, έχει η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (AAEK).

Το πρώτο Σχέδιο Δράσης 2013-2016 διαμορφώθηκε έχοντας ως βάση την παρούσα κατάσταση και τις ανάγκες που προκύπτουν από αυτή, καθώς και τις δυνατότητες, σε επίπεδο οικονομικών και ανθρωπίνων πόρων, για υλοποίηση από τις υφιστάμενες υπηρεσίες. Το 2016 η ΑΑΕΚ προχώρησε σε μία αποτίμηση της υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης (ΣΔ) 2013-2016, η οποία περιλάμβανε τις δυσκολίες που εντοπίστηκαν στην πορεία και διερεύνηση των δράσεων που θα πρέπει να συμπεριληφθούν στο νέο Σχέδιο Δράσης για τα έτη 2017-2020.

Στη διαδικασία αυτή, είχαν καλεστεί να συμβάλουν όλοι οι συνεργάτες της ΑΑΕΚ που έχουν εμπλοκή στην εφαρμογή του ΣΔ και που προέρχονται από κρατικές και μη Υπηρεσίες, Οργανισμούς, Φορείς, Προγράμματα, Πανεπιστημιακά Ιδρύματα και Οργανωμένα Σύνολα.

Η διαδικασία που είχε ακολουθηθεί είχε ως εξής:

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ

Το ερωτηματολόγιο αποστάλθηκε σε όλους τους συνεργάτες ηλεκτρονικά, για να συμπληρωθεί ανώνυμα, με χρονικό περιθώριο ενός μήνα.

Στόχος του ερωτηματολογίου ήταν να εντοπίσει:

- Τις επιτυχίες ή/ και τυχόν εμπόδια ως προς την επίτευξη των στόχων και των προτεραιοτήτων της Εθνικής Στρατηγικής
- Τη συνάφεια, προστιθέμενη αξία και επιρροή της Εθνικής Στρατηγικής σε σχέση με τις δράσεις των συνεργατών της ΑΑΕΚ
- Εισηγήσεις ως προς τη διαδικασία που ακολουθήθηκε για παρακολούθηση της εφαρμογής των δράσεων

- **Εισηγήσεις για Δράσεις για την επόμενη περίοδο μέχρι και το 2020.**

Για όλα τα πιο πάνω τοποθετήθηκαν απαντώντας το ερωτηματολόγιο συνολικά 68 συνεργάτες της ΑΑΕΚ, οι οποίοι προέρχονταν από Υπουργεία/ κυβερνητικές Υπηρεσίες και Οργανισμούς (52%), μη κυβερνητικούς οργανισμούς (15%), Πανεπιστημιακά Ιδρύματα (9%), Φορείς Πρόληψης και Θεραπείας (13%), Οργανωμένα Σύνολα (3%), Ιδιωτικούς Οργανισμούς (4%) και άλλους (4%).

- **Συνεντεύξεις με κύριους εμπλεκόμενους στην υλοποίηση δράσεων της Εθνικής Στρατηγικής**

Η ΑΑΕΚ διοργάνωσε συναντήσεις με τους Συντονιστικούς Φορείς συγκεκριμένων δράσεων του ΣΔ για μια εκτενέστερη ανάλυση της έκβασης των δράσεων και ειδικότερα αυτών όπου είχαν εντοπιστεί δυσκολίες στην υλοποίηση τους καθώς και για κατάθεση των δικών τους εισηγήσεων για το νέο ΣΔ 2017- 2020.

- **Ποσοτική αξιολόγηση**

Η ποσοτική αξιολόγηση βασίστηκε στα στοιχεία που συλλέγει η ΑΑΕΚ μέσα από τις εκθέσεις εφαρμογής των δράσεων καθώς και το Τμήμα Παρακολούθησης/ ΕΚΤΕΠΝ βάσει της παρακολούθησης των επιδημιολογικών δεικτών.

Για σκοπούς ποσοτικής αξιολόγησης χρησιμοποιήθηκε η μεθοδολογία traffic light, όπου για κάθε δράση του Σχεδίου Δράσης σημειώνεται κατά πόσο (α) έχει υλοποιηθεί ή είναι συνεχής δράση, (β) υλοποιήθηκε εν μέρει ή είναι σε εξέλιξη, (γ) δεν υλοποιήθηκε. Από το σύνολο των 97 δράσεων του ΣΔ 2013-2016, υλοποιήθηκαν πλήρως οι 71, υλοποιήθηκαν εν μέρει ή βρίσκονται σε εξέλιξη οι 16 και δεν έχουν υλοποιηθεί 10 δράσεις (Πίνακας 1). Στον Πίνακα 2 φαίνεται αναλυτικά η υλοποίηση των δράσεων ανά Πυλώνα.

Οι λόγοι που έχουν εντοπιστεί για μη υλοποίηση των δράσεων συμπεριλαμβάνουν την έλλειψη συνεργασίας και συντονισμού μεταξύ των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, νομοθετικούς περιορισμούς και την έλλειψη κονδυλίων και εξειδικευμένου προσωπικού.

Πίνακας 1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΔΡΑΣΕΙΣ
Υλοποιήθηκε/ Συνεχής Δράση	71
Υλοποιήθηκε εν μέρει/ Σε εξέλιξη	16
Δεν υλοποιήθηκε	10
Σύνολο:	97

ΠΥΛΩΝΑΣ	Υλοποιήθηκε/ Συνεχής Δράση	Υλοποιήθηκε εν μέρει/ Σε εξέλιξη	Δεν υλοποιήθηκε	Σύνολο
ΠΡΟΛΗΨΗ	18	5	3	26
ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ	16	4	4	24
ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΒΛΑΒΗΣ	8	2	3	13
ΡΥΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ	21	4	0	25
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	8	1	0	9

Πίνακας 2

ΝΕΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2017- 2020

Λαμβάνοντας υπόψη τα απορρέοντα της διαδικασίας αξιολόγησης που ακολουθήθηκε, διαμορφώθηκε το νέο σχέδιο δράσης για την περίοδο 2017- 2020 στη βάση του logic model. Συγκεκριμένα στο νέο σχέδιο έχουν εισαχθεί τα εξής:

- **Προτεραιότητες για την περίοδο 2017- 2020:** Οι προτεραιότητες έχουν αριθμηθεί για σκοπούς διευκόλυνσης της παρακολούθησης του Σχεδίου, αλλά δεν έχουν μπει με σειρά προτεραιότητας και θεωρούνται εξίσου σημαντικές. Για παράδειγμα, η προτεραιότητα 1 είναι εξίσου σημαντική με την προτεραιότητα 13.

- **Νέος Πυλώνας:** Στο νέο σχέδιο δράσης έχει ενσωματωθεί και νέος πυλώνας για προώθηση της έρευνας, εκπαίδευσης και αξιολόγησης. Στόχος είναι η κατανόηση του φαινομένου και η λήψη κατάλληλων μέτρων/ παρεμβάσεων μέσω της πραγματοποίησης ερευνών καθώς και η βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών μέσω της εκπαίδευσης των επαγγελματιών και της αξιολόγησης προγραμμάτων.

- **Logic model:** Με βάση αυτό το μοντέλο, η κάθε προτεραιότητα αναλύεται σε επιμέρους στόχους και δράσεις, ενώ για κάθε δράση σημειώνονται οι φορείς υλοποίησης, τα παραδοτέα, το αποτέλεσμα (άμεση αλλαγή που θα επιφέρει η δράση) και η επίπτωση ("impact" που θα επιφέρει η δράση στη γενική κατάσταση του φαινομένου).

- **Νέοι συνεργάτες:** Στην υλοποίηση του νέου Σχεδίου Δράσης, πέραν της συνεργασίας με τους υφιστάμενους συνεργάτες της ΑΑΕΚ, έχουν εντοπιστεί και άλλοι φορείς που καλούνται να συμβάλουν, όπως: οργανωμένα σύνολα νεολαίας, συμπεριλαμβανομένων της Κυπριακής Παιδοβουλής και της Ομάδας Εφήβων Συμβούλων της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, η Γυναικολογική/ Μαιευτική Εταιρεία και η Παιδιατρική Εταιρεία του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Νοσηλευτών και Μαιών, ο Παγκύπριος Φαρμακευτικός Σύλλογος, ο Σύνδεσμος Διαιτολόγων και Διατροφολόγων Κύπρου, ο Σύνδεσμος Ψυχολόγων Κύπρου, ο Σύλλογος Ψυχολόγων Κύπρου, το Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού, ο Επίτροπος Εθελοντισμού και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, τα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης (ΚΙΕ), τα Μεταλκειακά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΜΙΕΕΚ), η Παγκύπρια Συνομοσπονδία Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, το Γραφείο του Επιτρόπου Εθελοντισμού και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, το Γραφείο του Επιτρόπου Προεδρίας για Ανθρωπιστικά Θέματα και Θέματα Αποδήμων.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της διαμόρφωσης ενός Σχεδίου Δράσης λαμβάνονται υπόψη οι καλές πρακτικές όπως αυτές ορίζονται επιστημονικά και μέσα από τις Ευρωπαϊκές και Διεθνείς Στρατηγικές. Συνεπώς, προκύπτει στο Σχέδιο Δράσης να περιλαμβάνονται συγκεκριμένες δράσεις οι οποίες ενώ ενδεχομένως να υπάρξουν αντιστάσεις ή και δυσκολίες ως προς την υλοποίησή τους, αποφασίζεται η συμπερίληψή τους για σκοπούς πολιτικής, αλλά και προετοιμασίας των συνεργατών για ενδεχόμενη ανάπτυξη νέων υποδομών για πιθανή υλοποίησή τους μελλοντικά.

Επιπρόσθετα οι εξελίξεις που προκύπτουν στους πιο κάτω τομείς στα πλαίσια του νέου Σχεδίου είναι οι εξής:

ΑΛΚΟΟΛ

Μέσα από το νέο Σχέδιο Δράσης η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου προωθεί δύο κύριες προτεραιότητες: α) την αποτροπή της βαριάς επεισοδικής κατανάλωσης, προσβασιμότητας και διαθεσιμότητας αλκοόλ ανάμεσα στα παιδιά και μείωση της επιβλαβούς κατανάλωσης αλκοόλ στους νέους και β) την πρόληψη του συνδρόμου εμβρυϊκού αλκοολισμού και του φάσματος διαταραχής εμβρυϊκού αλκοολισμού και παροχή επαρκούς φροντίδας για τα παιδιά και τις οικογένειες τους. Οι προτεραιότητες αυτές αποσκοπούν στην καθυστέρηση της ηλικίας της πρώτης χρήσης αλκοόλ, στη μείωση και ελαχιστοποίηση των ποσοτήτων κατανάλωσης ανάμεσα σε εφήβους που ενδεχομένως ήδη πίνουν, στη μείωση της βλάβης που υπέστησαν τα παιδιά που ζουν με οικογένειες που αντιμετωπίζουν προβλήματα με το αλκοόλ όπως επίσης και την προστασία του αγέννητου παιδιού. Οι στόχοι αυτοί μπορούν να επιτευχθούν μέσα από διάφορες δράσεις όπως για παράδειγμα:

- εφαρμογή εντατικών ελέγχων σε χώρους αναψυχής όπου συχνάζουν ανήλικα άτομα, και σε υποστατικά που πωλούν αλκοόλ κοντά σε σχολεία που φοιτούν μαθητές ηλικιών 15-18,
- εκπαίδευση στην υπεύθυνη πώληση και διάθεση αλκοόλ και καλές πρακτικές μείωσης της βλάβης για επαγγελματίες φιλοξενίας και διοργανωτές φεστιβάλ και εκδηλώσεων για νέους,
- παροχή στήριξης μέσα από συμβουλευτικές υπηρεσίες ή και εναλλακτικές δραστηριότητες σε παιδιά και τις οικογένειες τους που αντιμετωπίζουν προβλήματα με το αλκοόλ ή και άλλες ουσίες εξάρτησης,
- παροχή εκπαιδεύσεων οργανωμένων συνόλων νεολαίας σε θέματα πρόληψης για παρεμβάσεις από νέους για τους νέους,
- διοργάνωση εκστρατειών ευαισθητοποίησης από τα ίδια τα παιδιά για τα παιδιά στο περιβάλλον του σχολείου τους και στην κοινότητα,
- παροχή εκπαιδεύσεων γονέων σε γονικές δεξιότητες και στην αντιμετώπιση προκλητικών συμπεριφορών,
- παροχή σύντομων παρεμβάσεων και παραπομπή σε υποστηρικτικές υπηρεσίες εγκύων και θηλαζουσών γυναικών που καταναλώνουν αλκοόλ.

Μέσα από το νέο Σχέδιο Δράσης στον Πυλώνα της Πρόληψης προωθούνται τρεις κύριες προτεραιότητες: α) η προώθηση υγιούς τρόπου ζωής ανάμεσα σε παιδιά και νέους που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, β) η δημιουργία αποτρεπτικού περιβάλλοντος ως προς τη χρήση και γ) η εφαρμογή προγραμμάτων έγκαιρης παρέμβασης.

Οι προτεραιότητες αυτές αποσκοπούν στην παροχή στήριξης σε άτομα που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού για την υιοθέτηση υγιούς τρόπου ζωής, την ενίσχυση της πρόσβασης παιδιών και νέων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες σε υποστηρικτικές υπηρεσίες, την προώθηση περιβαλλοντικών δράσεων για την πρόληψη ή/ και την καθυστέρηση των εξαρτητικών συμπεριφορών στο οικογενειακό περιβάλλον, στο περιβάλλον του στρατού, στο περιβάλλον του σχολείου, στο διαδίκτυο και στην κοινότητα και την εφαρμογή έγκαιρων, πρώιμων παρεμβάσεων σε συγκεκριμένες ομάδες υψηλού κινδύνου.

Ενδεικτικά κάποιες δράσεις οι οποίες μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη των πιο πάνω στόχων είναι:

- Εφαρμογή προγράμματος ψυχολογικής στήριξης, εκπαιδευτικής ενίσχυσης και δημιουργικής ανάπτυξης στους τομείς του αθλητισμού, του πολιτισμού και της τέχνης για παιδιά και εφήβους ηλικιών 8-15 ετών και των οικογενειών τους
- Ανάπτυξη και εφαρμογή επιστημονικά τεκμηριωμένου Παγκύπριου προγράμματος δεξιοτήτων για γονείς
- Εφαρμογή των ουροληπτικών ελέγχων στα επίλεκτα σώματα και επέκταση των ελέγχων στα στελέχη της Εθνικής Φρουράς, στους κληρωτούς στρατιώτες και στους Συμβασιούχους οπλίτες
- Προώθηση ανάπτυξης και εφαρμογής διαδικτυακών προληπτικών προγραμμάτων και εφαρμογών βάσει επιστημονικά τεκμηριωμένων πρακτικών
- Παροχή υπηρεσιών πολύ-επίπεδης στήριξης από Δήμους και Κοινότητες (π.χ. κοινωνική/ ψυχολογική και εναλλακτικές δραστηριότητες)
- Προώθηση στήριξης μαθητών και των οικογενειών τους που φοιτούν στο Σύστημα προπαρασκευαστικής μαθητείας
- Διασφάλιση παροχής κοινωνικής, ψυχολογικής στήριξης και έγκαιρης παρέμβασης ευάλωτων ομάδων (π.χ. μέσω της δουλειάς στο δρόμο) παγκύπρια.

Μέσα από το Σχέδιο Δράσης 2017-2020 στον Πυλώνα της Θεραπείας και της Κοινωνικής Επανεένταξης η ΑΑΕΚ δίνει προτεραιότητα α) στην διασφάλιση της προσβασιμότητας στη θεραπεία και β) στην διασφάλιση επάρκειας υπηρεσιών κοινωνικής επανένταξης.

Στα πλαίσια αυτά με στόχο την:

- αύξηση του ποσοστού των ατόμων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης και αποτείνονται για θεραπεία, το νέο Σχέδιο Δράσης περιλαμβάνει δράσεις που αφορούν στην ανάπτυξη εξειδικευμένων παρεμβάσεων στις δομές τοξικοεξάρτησης για άτομα με διπλή διάγνωση, την αποτελεσματική εφαρμογή της παραπομπής ατόμων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης και βρίσκονται σε επαφή με το σύστημα ποινικής δικαιοσύνης καθώς και στην τροποποίηση και εφαρμογή του «Περί Θεραπείας Κατηγορουμένων και Καταδικασθέντων Χρηστών ή Ουσιοεξαρτημένων Νόμο» του 2016.

- ενίσχυση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας των θεραπευτικών προγραμμάτων και δομών και στη συγκράτηση στη θεραπεία, το Νέο Σχέδιο δράσης περιλαμβάνει δράσεις που αφορούν στη διασφάλιση της ενσωμάτωσης των Προτύπων Ποιότητας Θεραπείας στα θεραπευτικά κέντρα τόσο για την ομάδα στόχο των ενηλίκων όσο και των ανηλίκων που αντιμετωπίζουν προβλήματα με ουσίες εξάρτησης.

Η προώθηση των θεμάτων που αφορούν στην κοινωνική επανένταξη εξακολουθούν να αποτελούν προτεραιότητα για την ΑΑΕΚ στο νέο Σχέδιο Δράσης. Πιο συγκεκριμένα, οι προσπάθειες θα επικεντρωθούν στα εξής:

- Ενίσχυση υφιστάμενου μηχανισμού ατόμων που αποφυλακίζονται και αντιμετωπίζουν προβλήματα με τις ουσίες εξάρτησης
- Ανάπτυξη συνεταιριστικών δράσεων με στόχο την κατάρτιση και εργασιακή αποκατάσταση ατόμων με ιστορικό εξάρτησης
- Υποστήριξη της κοινωνικής επανένταξης των ατόμων με ιστορικό εξάρτησης μέσα από την προώθηση της ενεργούς συμμετοχής στην κοινότητα
- Παροχή υποτροφιών από Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης (ΚΙΕ), Μεταλυκειακά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΜΙΕΕΚ) και Πανεπιστημιακά Ιδρύματα σε άτομα που βρίσκονται σε περίοδο ευαλωτότητας στη ζωή τους.

ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΒΛΑΒΗΣ

Στον Πυλώνα Μείωσης της Βλάβης προτεραιότητα αποτελεί η προστασία ευάλωτων ομάδων από την έκθεση σε αρνητικές συνέπειες της χρήσης αλκοόλ και παράνομων ουσιών εξάρτησης, με επιμέρους στόχους:

- Μείωση των κοινωνικών συνεπειών και των συνεπειών στην υγεία που συνδέονται με τη χρήση ουσιών
- Μείωση περιστατικών οδήγησης υπό την επήρεια αλκοόλ και παράνομων ουσιών
- Προώθηση μέτρων για στήριξη εφαρμογής περιορισμών όσον αφορά την έκθεση των νέων στη διαφήμιση του αλκοόλ και χρήση παράνομων ουσιών.

Στο νέο Σχέδιο Δράσης προωθούνται δράσεις για πρόληψη και αντιμετώπιση των μολυσματικών ασθενειών ανάμεσα στα άτομα που αντιμετωπίζουν πρόβλημα χρήσης ουσιών, στην πρόληψη των θανάτων, στη διασύνδεση των ατόμων που εντοπίζονται σε άλλες υπηρεσίες με θεραπευτικά προγράμματα καθώς και η κάλυψη των βασικών τους αναγκών, όπως η διαμονή, η σίτιση και η φροντίδα.

ΡΥΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

Ο Πυλώνας Μείωσης της Προσφοράς έχει ως προτεραιότητα την μείωση της εγκληματικότητας που συνδέεται με τη διακίνηση παράνομων ουσιών εξάρτησης και οι στόχοι επικεντρώνονται:

- Μείωση της διακίνησης παράνομων ουσιών εξάρτησης.
- Αποτροπή της διακίνησης παράνομων ουσιών εξάρτησης μέσω των νόμιμων εισόδων της Κυπριακής Δημοκρατίας.
- Πρόληψη της διαθεσιμότητας και της διακίνησης Πρόδρομων/ Προ-πρόδρομων Ουσιών και Νέων Ψυχοδραστικών Ουσιών.
- Πρόληψη της νομιμοποίησης των εσόδων από παράνομες δραστηριότητες που σχετίζονται με τις παράνομες ουσίες εξάρτησης.

Οι πλείστες δράσεις του εν λόγω Πυλώνα εφαρμόζονται διαχρονικά και σε συνεχή βάση με επιτυχία. Οι προκλήσεις που παρατηρούνται στον τομέα αυτό αφορούν στην ενίσχυση της στελέχωσης και του εξοπλισμού στις μαρίνες και στα αεροδρόμια, στον εκσυγχρονισμό των σχετικών νομοθεσιών, στην εφαρμογή των νέων δεικτών παρακολούθησης της μείωσης της προσφοράς και στην αναβάθμιση του Τοπικού Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης (ΣΕΠ) για τις νέες ψυχότροπες ουσίες.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Η ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας για αντιμετώπιση του φαινομένου έχει τεθεί ως προτεραιότητα στο νέο Σχέδιο Δράσης. Συγκεκριμένα, θα προωθηθεί η συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας τόσο από την ΑΑΕΚ όσο και από τους συνεργάτες του σε επίπεδο ΕΕ, Ηνωμένων Εθνών και Συμβουλίου της Ευρώπης.

ΠΥΛΩΝΑΣ: ΠΡΟΛΗΨΗ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1: Αποτροπή βαριάς επεισοδιακής κατανάλωσης, προσβασιμότητας και διαθεσιμότητας αλκοόλ ανάμεσα στα παιδιά και μείωση της επιβλαβούς κατανάλωσης αλκοόλ στους νέους

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
1. Εφαρμογή αποτελεσματικών μέτρων για μείωση της διαθεσιμότητας αλκοολούχων ποτών σε ανήλικα άτομα	1. Έγκριση τροποποιητικής νομοθεσίας για την Πώληση Οινοπνευματωδών Ποτών από τη Βουλή των Αντιπροσώπων	• Υπουργείο Εσωτερικών • ΑΑΕΚ • Αστυνομία Κύπρου • Ένωση Δήμων Κύπρου- Υγειονομικοί Επιθεωρητές Δήμων • Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου • Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού (ΚΟΤ) • ΜΚΟ • Επαγγελματικοί Σύνδεσμοι (Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων -ΠΑΣΥΞΕ) • Παγκύπριος Σύνδεσμος Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής • Παγκύπριος Σύνδεσμος Περιπτερούχων • Παγκύπριος Σύνδεσμος Υπεραγορών • Παγκύπριος Σύνδεσμος Μικρομεσαίων Υπεραγορών • Κυπριακός Σύνδεσμος Μπαρτέντερς • Τμήμα Τελωνείων • Κυπριακός Οργανισμός Κέντρων Νεότητας	- Αριθμός νομοθεσιών, κανονισμών ή άλλων παρεμβάσεων που υιοθετήθηκαν ή ενισχύθηκαν - Αριθμός εκστρατειών για ενημέρωση του κοινού και των επαγγελματιών - Αριθμός επαγγελματιών επιβολής του νόμου και επαγγελματιών φιλοξενίας ή και νέων από οργανώσεις νεολαίας που εκπαιδεύτηκαν	Το Υπουργείο Εσωτερικών προωθεί το προσχέδιο της τροποποιητικής νομοθεσίας στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση και εφαρμογή	Μείωση προσβασιμότητας αλκοόλ ανάμεσα σε ανήλικα άτομα

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	2. Εκπαίδευση στην υπεύθυνη πώληση και διάθεση αλκοόλ & καλές πρακτικές μείωσης της βλάβης για επαγγελματίες φιλοξενίας και διοργανωτές φεστιβάλ και εκδηλώσεων για νέους	• Πανεπιστημιακά/ Εκπαιδευτικά Ιδρύματα • ΜΚΟ	- Ανάπτυξη Μνημονίων Συνεργασίας εμπλεκόμενων φορέων - Αριθμός επαγγελματιών επιβολής του νόμου και επαγγελματιών φιλοξενίας ή και νέων από οργανώσεις νεολαίας που εκπαιδεύτηκαν	Αύξηση της συμμόρφωσης της νομοθεσίας και του ορίου κατανάλωσης αλκοόλ	Μείωση προσβασιμότητας αλκοόλ ανάμεσα σε ανήλικα άτομα
	3. Εφαρμογή συστηματικών ελέγχων σε χώρους αναψυχής όπου συχνάζουν ανήλικα άτομα, και σε υποστατικά που πωλούν αλκοόλ κοντά σε σχολεία που φοιτούν μαθητές ηλικιών 15-18	• Αστυνομία Κύπρου	- Αριθμός υποστατικών που συχνάζουν ανήλικα άτομα που εντοπίστηκαν - Αριθμός ελέγχων και ποσοστό συμμόρφωσης κατά τη διάρκεια των ελέγχων	Η Αστυνομία Κύπρου διεξάγει σκιαγράφηση των υποστατικών που συχνάζουν ανήλικα άτομα. Ο ΟΠΕ διεξάγει συστηματικούς ελέγχους εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας στα υποστατικά που έχουν εντοπιστεί.	Μείωση προσβασιμότητας αλκοόλ ανάμεσα σε ανήλικα άτομα

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	4.Καθορισμός ποσοστού φορολογίας οινοπνευματωδών ποτών που θα αξιοποιείται για την προώθηση των μέτρων αντιμετώπισης της προσβασιμότητας στο αλκοόλ ανάμεσα στους ανήλικους	Υπουργείο Οικονομικών	- Ρύθμιση του Περί Φόρων Κατανάλωσης Νόμου 169(Ι)/2012	Η ΑΑΕΚ θα υποβάλει πρόταση στο Υπουργείο Οικονομικών για καθορισμό ποσοστού εσόδων από την φορολογία αλκοολούχων προϊόντων που θα διατίθεται για την προώθηση μέτρων μείωσης της προσβασιμότητας των ανήλικων στο αλκοόλ	Μείωση προσβασιμότητας αλκοόλ ανάμεσα σε ανήλικα άτομα
2. Ενίσχυση της γνώσης σχετικά με τις κοινωνικές επιπτώσεις και επιπτώσεις στην υγεία από την υπερβολική/βαριά επεισοδιακή κατανάλωση αλκοόλ	1. Διαμόρφωση και παροχή παρεμβάσεων από επαγγελματίες και οργανωμένα σύνολα νέων για μείωση της πρόσβασης, διάθεσης αλκοόλ και καπνικών προϊόντων και της υπερβολικής κατανάλωσης αλκοόλ	- ΑΑΕΚ - Υπουργείο Υγείας (ΙΥ&ΥΔΥ και Νοσηλευτικές Υπηρεσίες) - Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος – ΠΙΣ (Γυναικολογική/Μαιευτική Εταιρεία & Παιδιατρική Εταιρεία) και άλλοι επαγγελματικοί σύνδεσμοι - Οργανωμένα σύνολα νεολαίας - Πανεπιστημιακά Ιδρύματα - ΠΑΣΥΝΜ - ΠΣΣΕ και Σώμα Εθελοντών - Τμήμα Τροχαίας Αρχηγείου Αστυνομίας	- Αριθμός και τύπος δραστηριοτήτων και ενημερωτικών εκστρατειών που υλοποιήθηκαν - Αριθμός σχετικών δημοσιεύσεων - Αριθμός και τύπος ενημερωτικού υλικού που εκδόθηκε ή προωθήθηκε - Αριθμός και τύπος υπηρεσιών που συνέβαλαν στην υλοποίηση δράσεων και διάχυση ενημέρωσης - Αριθμός ποσοστού ομάδας στόχου που καλύφθηκε μέσα από τις δράσεις	Η ΑΑΕΚ σε συνεργασία με επαγγελματίες και οργανωμένα σύνολα νέων υλοποιούν δράσεις και ενημερωτικές εκστρατείες για ευαισθητοποίηση των νέων στα θέματα βαριάς επεισοδιακής κατανάλωσης	Μείωση της βαριάς επεισοδιακής κατανάλωσης, προσβασιμότητας και διαθεσιμότητας ανάμεσα στα παιδιά και στους νέους

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	2. Ανάπτυξη και προώθηση δράσεων για αντιμετώπιση της υπερβολικής επεισοδιακής κατανάλωσης αλκοόλ σε οργανωμένα σύνολα νεολαίας στην κοινότητα και στο ακαδημαϊκό περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένου της συμβολής στην Εβδομάδα Ευαισθητοποίησης για το Αλκοόλ	• ΑΑΕΚ • Οργανωμένα Σύνολα Νεολαίας • Ένωση Δήμων Κύπρου • Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου • Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου • Τμήμα Τροχαίας Αρχηγείου Αστυνομίας • Υπουργείο Υγείας (Νοσηλευτικές Υπηρεσίες)	- Αριθμός μαθητών και νέων που εκπαιδεύτηκαν σε θέματα πρόληψης για παρεμβάσεις από νέους για νέους - Αριθμός εκστρατειών ευαισθητοποίησης από τα παιδιά για τα παιδιά στην κοινότητα	Οι νέοι συμβάλλουν ενεργά στην ανάπτυξη και υλοποίηση ενημερωτικών εκστρατειών για συνομήλικους τους στην κοινότητα	Μείωση της βαριάς επεισοδιακής κατανάλωσης ανάμεσα στα παιδιά και στους νέους

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 2: Πρόληψη συνδρόμου εμβρυϊκού αλκοολισμού και φάσματος διαταραχής εμβρυϊκού αλκοολισμού και παροχή επαρκούς φροντίδας για τα παιδιά και τις οικογένειες τους

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
1. Ενίσχυση γνώσης του γενικού πληθυσμού και των νέων γυναικών ή/και νέων γονέων ειδικότερα για τους κινδύνους του αλκοόλ κατά την περίοδο της εγκυμοσύνης, του θηλασμού και τη βρεφική ηλικία	1. Προώθηση εκστρατειών ενημέρωσης και εκπαιδεύσεων προς το γενικό πληθυσμό και ειδικότερα προς τις νέες γυναίκες και νέους γονείς	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας (Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας- ΙΥ&ΥΔΥ και Νοσηλευτικές Υπηρεσίες) • Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος (Γυναικολογική/Μαιευτική Εταιρεία & Παιδιατρική Εταιρεία) και άλλοι επαγγελματικοί σύνδεσμοι • Οργανωμένα σύνολα νεολαίας • Πανεπιστημιακά Ιδρύματα	- Αριθμός εκστρατειών - Αριθμός εκπαιδευτικών δράσεων/ προγραμμάτων για γονείς και νέες γυναίκες - Αριθμός Συνεδρίων μαθητών και νέων που διοργανώθηκαν	Επαγγελματίες υγείας και πρόληψης, εκπαιδευτικοί και οργανωμένα σύνολα νέων παρέχουν ενημέρωση ή/και εκπαιδεύσεις προς τις ομάδες στόχου	Μείωση της χρήσης αλκοόλ κατά την εγκυμοσύνη και την περίοδο του θηλασμού
	2. Παροχή σύντομων παρεμβάσεων και ανάπτυξη και διάχυση Οδηγού σχετικά με την κατανάλωση αλκοόλ για γυναίκες σε γόνιμη ηλικία και έγκυες γυναίκες	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας (Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας- ΥΨΥ, ΙΥ&ΥΔΥ και Νοσηλευτικές Υπηρεσίες) • Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος (Γυναικολογική/Μαιευτική Εταιρεία & Παιδιατρική Εταιρεία) • Παγκύπριος Σύνδεσμος Νοσηλευτών και Μαιών- ΠΑΣΥΝΜ (Μαίες) • Παγκύπριος Φαρμακευτικός Σύλλογος • Σύνδεσμος Διαιτολόγων και Διατροφολόγων Κύπρου	- Αριθμός υπηρεσιών που παρέχουν τη σύντομη παρέμβαση - Αριθμός αποδεκτών, γυναικών που έλαβαν τον οδηγό είτε ηλεκτρονικά είτε σε έντυπη μορφή - Αριθμός νοσηλευτριών και ιδιωτικών ιατριών (γυναικολόγοι μαιευτήρες, παιδίατροι) φαρμακείων και διατροφολόγων που παρέχουν τον οδηγό σε ηλεκτρονική ή/και έντυπη μορφή - Αριθμός υπηρεσιών που διοχετεύουν τον οδηγό ηλεκτρονικά	Επαγγελματίες υγείας παρέχουν σύντομες παρεμβάσεις και τον Οδηγό σε γυναίκες σε γόνιμη ηλικία και έγκυες γυναίκες	Μείωση της χρήσης αλκοόλ κατά την εγκυμοσύνη και την περίοδο του θηλασμού

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
2. Ενίσχυση της γνώσης ανάμεσα στους επαγγελματίες υγείας, επαγγελματίες κοινωνικών υπηρεσιών και εκπαιδευτικών σχετικά με το σύνδρομο εμβρυϊκού αλκοολισμού και φάσμα διαταραχής εμβρυϊκού αλκοολισμού	1. Ανάπτυξη συστήματος παραπομπής παιδιών με FAS/FASD με στόχο τη βελτίωση διάγνωσης και διαχείρισης περιστατικών παιδιών που γεννήθηκαν με FAS/FASD	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας (ΥΨΥ, ΙΥ&ΥΔΥ και Νοσηλευτικές Υπηρεσίες) • Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος (Γυναικολογική/Μαιευτική Εταιρεία & Παιδιατρική Εταιρεία) • Παγκύπριος Σύνδεσμος Νοσηλευτών και Μαιών- ΠΑΣΥΝΜ (Μαίεις)	- Αριθμός και συχνότητα εγκυκλίων που αποστέλλονται για γνωστοποίηση του μηχανισμού - Αριθμός αποδεκτών που ενημερώθηκαν με την εγκύκλιο	Η Επιτροπή αναπτύσσει μηχανισμό εντοπισμού και παραπομπής	Αύξηση πρακτικών μείωσης των κινδύνων των αρνητικών συνεπειών από το αλκοόλ κατά την εγκυμοσύνη
	2. Προώθηση ανάπτυξης κλινικών κατευθυντήριων γραμμών για την πρόληψη, διάγνωση και υποστηρικτική θεραπεία του φάσματος διαταραχής εμβρυϊκού αλκοολισμού (FAS/FASD)	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας (ΥΨΥ, ΙΥ&ΥΔΥ και Νοσηλευτικές Υπηρεσίες) • Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος – ΠΙΣ (Γυναικολογική/Μαιευτική Εταιρεία & Παιδιατρική Εταιρεία) • Παγκύπριος Σύνδεσμος Νοσηλευτών και Μαιών- ΠΑΣΥΝΜ (Μαίεις) • Πανεπιστημιακά Ιδρύματα (Κλάδοι Ιατρικών Σπουδών, Νοσηλευτικής, Ψυχολογίας)	- Ανάπτυξη κλινικών κατευθυντήριων γραμμών - Αριθμός και συχνότητα εγκυκλίων που αποστέλλονται για γνωστοποίηση των κλινικών κατευθυντήριων γραμμών στους επαγγελματίες - Αριθμός και διεύθυνση ιστοσελίδων όπου γίνεται ανάρτηση των κλινικών κατευθυντήριων γραμμών	Η Επιτροπή αναπτύσσει τις κλινικές κατευθυντήριες γραμμές	Μείωση της χρήσης αλκοόλ κατά την εγκυμοσύνη και την περίοδο του θηλασμού
3. Ενίσχυση και παροχή συμβουλευτικής και κατάλληλης φροντίδας για παιδιά και οικογένειες υψηλού κινδύνου ή που έχουν επηρεαστεί από το αλκοόλ	1. Καθιέρωση επαρκούς διάγνωσης και υποστηρικτικής θεραπείας για παιδιά με φάσμα διαταραχής εμβρυϊκού αλκοολισμού (FAS/FASD)	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας (ΥΨΥ, ΙΥ&ΥΔΥ και Νοσηλευτικές Υπηρεσίες) • Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος – ΠΙΣ (Γυναικολογική/Μαιευτική Εταιρεία & Παιδιατρική Εταιρεία) • Παγκύπριος Σύνδεσμος Νοσηλευτών και Μαιών- ΠΑΣΥΝΜ (Μαίεις)	- Καταγραφή υφιστάμενων προγραμμάτων ή /και ανάπτυξη υποστηρικτικών υπηρεσιών για παιδιά με το σύνδρομο - Αριθμός επαγγελματιών που εκπαιδεύτηκαν για εντοπισμό και παραπομπή περιστατικών σε κατάλληλες υπηρεσίες - Αριθμός παιδιών που διαγνώστηκαν με FAS/FASD και δέχονται θεραπεία - Αριθμός κατάλληλων υπηρεσιών που παρέχονται στα παιδιά με διάγνωση FAS/FASD	Η Επιτροπή αναπτύσσει μηχανισμό εντοπισμού και παραπομπής των παιδιών με FAS/FASD και των οικογενειών τους σε κατάλληλες υποστηρικτικές υπηρεσίες	Βελτίωση της υγείας και της ποιότητας της ζωής των παιδιών με FAS/ FASD

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	2. Ανάπτυξη επαρκούς στήριξης για παιδιά και τις οικογένειες τους που αντιμετωπίζουν πρόβλημα λόγω της χρήσης αλκοόλ, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών με διαταραχή εμβρυϊκού αλκοολισμού	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας (ΥΨΥ, ΙΥ&ΥΔΥ και Νοσηλευτικές Υπηρεσίες) • Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος – ΠΙΣ (Γυναικολογική/Μαιευτική Εταιρεία & Παιδιατρική Εταιρεία) • Παγκύπριος Σύνδεσμος Νοσηλευτών και Μαιών- ΠΑΣΥΝΜ (Μαίες) • Ένωση Δήμων Κύπρου • Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου • Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας-ΥΚΕ) • ΠΣΣΕ και Σώμα Εθελοντών • ΜΚΟ	- Αριθμός κατάλληλων υπηρεσιών για παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας και τις οικογένειες τους - Αριθμός παιδιών που συμμετέχουν - Αριθμός οικογενειών που συμμετέχουν	Οι Επαγγελματίες υγείας και κοινωνικής ευημερίας διασφαλίζουν την παροχή κατάλληλων υποστηρικτικών υπηρεσιών στα παιδιά και τις οικογένειες τους	Βελτίωση της ποιότητας ζωής των παιδιών με FAS/FASD και των οικογενειών τους
	3. Εντοπισμός, ενημέρωση και παραπομπή εγκύων γυναικών με πρόβλημα χρήσης ή/και εξάρτησης στο αλκοόλ στις κατάλληλες υπηρεσίες	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας (ΥΨΥ, ΙΥ & ΥΔΥ και Νοσηλευτικές Υπηρεσίες) • Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος – ΠΙΣ (Γυναικολογική/Μαιευτική Εταιρεία & Παιδιατρική Εταιρεία) • Παγκύπριος Σύνδεσμος Νοσηλευτών και Μαιών- ΠΑΣΥΝΜ (Μαίες) • Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας)	- Καταγραφή υφιστάμενων προγραμμάτων ή /και ανάπτυξη υποστηρικτικών υπηρεσιών για έγκυες και νέες γυναίκες. - Αριθμός επαγγελματιών που εκπαιδεύτηκαν για εντοπισμό και παραπομπή περιστατικών σε κατάλληλες υπηρεσίες - Αριθμός γυναικών με πρόβλημα χρήσης ή/και εξάρτησης στο αλκοόλ με βάση το δείκτη υγείας της μητέρας στο ιατρικό μητρώο γεννήσεων - Ανάπτυξη μηχανισμού για εντοπισμό και παραπομπή γυναικών που κάνουν χρήση αλκοόλ σε κατάλληλες υπηρεσίες - Αριθμός και συχνότητα εγκυκλίων που αποστέλλονται για γνωστοποίηση του μηχανισμού - Αριθμός παραπομπών γυναικών που κάνουν χρήση αλκοόλ σε κατάλληλες υπηρεσίες	Η Επιτροπή αναπτύσσει μηχανισμό εντοπισμού και παραπομπής	Μείωση της χρήσης αλκοόλ κατά την εγκυμοσύνη και την περίοδο του θηλασμού

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 3: Προώθηση υγιούς τρόπου ζωής ανάμεσα σε παιδιά και νέους που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
1. Παροχή στήριξης σε άτομα που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού για την υιοθέτηση υγιούς τρόπου ζωής ¹	1. Ανάπτυξη προτάσεων για υλοποίηση προγραμμάτων που να ενισχύουν την υιοθέτηση υγιούς τρόπου ζωής από τις ευάλωτες ομάδες	• ΑΑΕΚ • ΜΚΟ • Πανεπιστημιακά Ιδρύματα	- Αριθμός προγραμμάτων που προέκυψαν - Διαθέσιμα κονδύλια για σκοπούς εφαρμογής των προγραμμάτων - Εκθέσεις υλοποίησης προγραμμάτων	Η ΑΑΕΚ προκηρύσσει προσκλήσεις για υλοποίηση προγραμμάτων που ενισχύουν την υιοθέτηση υγιούς τρόπου ζωής σε ευάλωτες ομάδες	Πρόληψη, καθυστέρηση της έναρξης και μείωση της χρήσης εξαρτήσεων
	2. Ενίσχυση ευκαιριών υγιούς απασχόλησης στους μαθητές των σχολείων Ριζοκαρπάσου	• ΑΑΕΚ • Επίτροπος Προεδρίας για Ανθρωπιστικά Θέματα και Θέματα Αποδήμων	- Αριθμός μαθητών που συμμετείχαν - Αριθμός υπηρεσιών που προσφέρθηκαν - Αξιολόγηση προγράμματος	Παροχή εναλλακτικών δραστηριοτήτων στους μαθητές του Ριζοκαρπάσου	Πρόληψη της χρήσης ουσιών εξάρτησης

¹Ευάλωτες ομάδες θεωρούνται: παιδιά που εγκαταλείπουν το σχολείο, μαθητές/στρατιώτες σε πειραματική χρήση νόμιμων και παράνομων ουσιών, παιδιά φυλακισμένων, παιδιά ψυχικά ασθενών γονιών, παιδιά με γονείς που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης, παιδιά που έχουν δεχθεί/δέχονται οποιασδήποτε μορφής κακοποίηση, παιδιά υπό την επιμέλεια του κράτους, παιδιά μετανάστες, παιδιά/έφηβοι με παραβατική συμπεριφορά και έγκυες γυναίκες που κάνουν χρήση αλκοόλ

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	3. Παροχή αθλητικών δραστηριοτήτων/ προγραμμάτων για δωρεάν συμμετοχή και παροχή δωρεάν αθλητικού εξοπλισμού για παιδιά/ νέους που ανήκουν στις ευάλωτες ομάδες	- Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού (ΚΟΑ) - ΑΑΕΚ - Γραφείο Επιτρόπου Εθελοντισμού - Ένωση Δήμων Κύπρου - Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου - ΜΚΟ	-Αριθμός συναντήσεων -Δημιουργία πρωτοκόλλου - Αριθμός εξυπηρετούμενων -Τύπος υπηρεσιών που παρέχονται -Δημιουργία εντύπου για καταγραφή περιστατικών (ηλεκτρονική καταγραφή- ενημέρωση κάθε 6 μήνες)	Διασφάλιση αξιοποίησης αθλητικών δραστηριοτήτων/ προγραμμάτων από παιδιά/νέους που ανήκουν στις ευάλωτες ομάδες	Πρόληψη, καθυστέρηση της έναρξης και μείωση της χρήσης εξαρτήσεων
	4.Παροχή οικονομικής στήριξης παιδιών που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες για συμμετοχή σε δραστηριότητες υγιούς απασχόλησης της δικής τους επιλογής	- ΑΑΕΚ - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (Συντονιστική Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας)	- Αριθμός παιδιών/εφήβων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη	Συμμετοχή παιδιών/εφήβων σε εναλλακτικές δραστηριότητες με την οικονομική ενίσχυση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού	Πρόληψη, καθυστέρηση της έναρξης και μείωση της χρήσης εξαρτήσεων
	5. Διασφάλιση δωρεάν συμμετοχής παιδιών/εφήβων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες σε δραστηριότητες του Ανοικτού Σχολείου, Επιμορφωτικών και ΚΙΕ Παγκύπρια	- ΑΑΕΚ - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (Συντονιστική Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας)	- Αριθμός παιδιών/εφήβων - Αριθμός τύπου δραστηριότητας - Περιοχές/Επαρχίες	Συμμετοχή παιδιών/εφήβων δωρεάν σε εναλλακτικές δραστηριότητες	Πρόληψη, καθυστέρηση της έναρξης και μείωση της χρήσης εξαρτήσεων

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	6. Παροχή υπηρεσιών από επαγγελματίες εθελοντές και συνεργάτες του γραφείου Επιτρόπου Εθελοντισμού	• ΑΑΕΚ • Επίτροπος Εθελοντισμού • Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου	- Αριθμός παιδιών/εφήβων - Αριθμός τύπου δραστηριότητας - Περιοχές/Επαρχίες	Συμμετοχή παιδιών/εφήβων δωρεάν σε εναλλακτικές δραστηριότητες	Πρόληψη, καθυστέρηση της έναρξης και μείωση της χρήσης εξαρτήσεων
	7. Εντοπισμός ευάλωτων ομάδων και παραπομπή τους σε ανάλογες υποστηρικτικές υπηρεσίες του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου (ΟΝΕΚ) με δωρεάν συμμετοχή	• ΟΝΕΚ (Μικρή Άρκτος)	- Δημιουργία μηχανισμού - Καταγραφή περιστατικών - Είδος υπηρεσιών που παρέχονται ανά Επαρχία - Αριθμός εξυπηρετούμενων ανά Επαρχία - Αριθμός παιδιών/εφήβων που συμμετέχουν δωρεάν σε δραστηριότητες - Αξιολόγηση	Εντοπισμός ευάλωτων ομάδων με την αξιοποίηση των υπηρεσιών του ΟΝΕΚ	Πρόληψη, καθυστέρηση της έναρξης και μείωση της χρήσης εξαρτήσεων
2. Ενίσχυση της πρόσβασης παιδιών και νέων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες σε υποστηρικτικές υπηρεσίες	1. Ανάπτυξη προτάσεων για υλοποίηση προγραμμάτων που να ενισχύουν την πρόσβαση σε υποστηρικτικές υπηρεσίες από τις ευάλωτες ομάδες	• ΑΑΕΚ • ΜΚΟ • Πανεπιστημιακά Ιδρύματα	- Αριθμός προγραμμάτων που προέκυψαν - Διαθέσιμα κονδύλια για σκοπούς εφαρμογής των προγραμμάτων - Εκθέσεις υλοποίησης προγραμμάτων	Η ΑΑΕΚ προκηρύσσει προσκλήσεις για υλοποίηση προγραμμάτων που ενισχύουν την πρόσβαση σε υποστηρικτικές υπηρεσίες σε ευάλωτες ομάδες	Πρόληψη, καθυστέρηση της έναρξης και μείωση της χρήσης εξαρτήσεων

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	2. Εφαρμογή προγράμματος ψυχολογικής στήριξης, εκπαιδευτικής ενίσχυσης και δημιουργικής ανάπτυξης στους τομείς του αθλητισμού, του πολιτισμού και της τέχνης για παιδιά και εφήβους ηλικιών 8-15 ετών και των οικογενειών τους	• ΑΑΕΚ • Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου	- Αριθμός παιδιών που εξυπηρετούνται - Αριθμός οικογενειών - Αριθμός δραστηριοτήτων - Αξιολόγηση προγράμματος	Παιδιά και έφηβοι 8-15 ετών και οι οικογένειες τους λαμβάνουν υπηρεσίες ψυχολογικής στήριξης, εκπαιδευτικής ενίσχυσης και δημιουργικής ανάπτυξης	Πρόληψη, καθυστέρηση της έναρξης και μείωση της χρήσης εξαρτήσεων
	3. Εντοπισμός, παραπομπή σε προληπτικό ή και θεραπευτικό πρόγραμμα και παροχή συστηματικής κοινωνικής στήριξης σε ευάλωτες ομάδες	• Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας) • Υπουργείο Υγείας (Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας)	-Υπαρξη μηχανισμού εντοπισμού -Δημιουργία εντύπου για καταγραφή περιστατικών (ηλεκτρονική καταγραφή-ενημέρωση κάθε 6 μήνες) -Αριθμός παιδιών που εντοπίζονται -Αριθμός παιδιών που παραπέμπονται σε υποστηρικτικές υπηρεσίες -Τύπος παρεχόμενων υπηρεσιών	Παροχή συστηματικής κοινωνικής φροντίδας σε παιδιά ατόμων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης και το αλκοόλ, αδέλφια ατόμων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τη χρήση ουσιών και παιδιά των φυλακισμένων	Πρόληψη, καθυστέρηση της έναρξης και μείωση της χρήσης εξαρτήσεων
	4. Προώθηση εφαρμογής προληπτικών προγραμμάτων προσαρμοσμένες για τις ανάγκες μεταναστών παιδιών και εφήβων σε χώρους διαμονής και φιλοξενίας	• ΑΑΕΚ • ΜΚΟ • Επίτροπος Εθελοντισμού • ΠΣΣΕ και Σώμα Εθελοντών	-Αριθμός συναντήσεων για εγκαθίδρυση συνεργασιών -Ανάπτυξη συγκεκριμένων προγραμμάτων -Αριθμός και τύπος προγραμμάτων -Αριθμός εξυπηρετούμενων - Αξιολόγηση παρεμβάσεων	Παροχή προληπτικών προγραμμάτων σε παιδιά/εφήβους μεταναστών	Πρόληψη, καθυστέρηση της έναρξης και μείωση της χρήσης εξαρτήσεων

Προτεραιότητα 4: Δημιουργία αποτρεπτικού περιβάλλοντος ως προς τη χρήση

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
1. Προώθηση περιβαλλοντικών δράσεων για την πρόληψη ή/ και την καθυστέρηση των εξαρτητικών συμπεριφορών στο οικογενειακό περιβάλλον	1. Ανάπτυξη και εφαρμογή επιστημονικά τεκμηριωμένου Παγκύπριου προγράμματος δεξιοτήτων για γονείς	• ΑΑΕΚ • ΟΝΕΚ • Παγκύπρια Συνομοσπονδία Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης	- Αριθμός συναντήσεων για ανάπτυξη συνεργασιών - Ανάπτυξη προγράμματος - Εκπαίδευση εκπαιδευτών /συντονιστών παγκύπρια - Αριθμός γονιών που εκπαιδεύτηκαν - Αξιολόγηση - Έρευνα	Ενδυνάμωση του γονικού ρόλου	Πρόληψη της χρήσης μέσω της μείωσης της ευαλωτότητας
2. Προώθηση περιβαλλοντικών δράσεων για την πρόληψη ή/ και την καθυστέρηση των εξαρτητικών συμπεριφορών στο περιβάλλον του στρατού	1. Εφαρμογή των ουροληπτικών ελέγχων στα επίλεκτα σώματα και επέκταση των ελέγχων στα στελέχη της Εθνικής Φρουράς, στους κληρωτούς στρατιώτες και στους Συμβασιούχους οπλίτες	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Άμυνας	- Αριθμός ουροληπτικών ελέγχων στα στελέχη της ΕΦ - Αριθμός ουροληπτικών ελέγχων στους κληρωτούς - Αριθμός μη συμμόρφωσης με τον κανονισμό	Απρόσκοπτη εφαρμογή των δράσεων του μνημονίου συνεργασίας	Πρόληψη, καθυστέρηση της έναρξης και μείωση της χρήσης εξαρτήσεων
	2. Εφαρμογή ελέγχων για το κάπνισμα ανάμεσα στα στελέχη της Εθνικής Φρουράς και των κληρωτών στρατιωτών που εκτίουν τη στρατιωτική τους θητεία	• Υπουργείο Άμυνας	- Καθιέρωση μηχανισμού λογοδότησης - Αριθμός ελέγχων καπνίσματος στα στελέχη της ΕΦ -Αριθμός ελέγχων καπνίσματος στους κληρωτούς -Αριθμός μη συμμόρφωσης με τον κανονισμό	Απρόσκοπτη εφαρμογή των δράσεων του μνημονίου συνεργασίας	Πρόληψη, καθυστέρηση της έναρξης και μείωση της χρήσης εξαρτήσεων

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	3. Εφαρμογή του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ ΑΑΕΚ και Υπουργείου Άμυνας	- Υπουργείο Άμυνας - ΑΑΕΚ	- Αριθμός δράσεων που υλοποιούνται - Αριθμός στρατιωτών που συμμετέχουν σε δράσεις - Αριθμός στελεχών που συμμετέχουν σε δράσεις - Αριθμός ουροληπτικών ελέγχων στα στελέχη της ΕΦ - Αριθμός ουροληπτικών ελέγχων στους κληρωτούς - Αριθμός θετικών αποτελεσμάτων	Απρόσκοπτη εφαρμογή των δράσεων του μνημονίου συνεργασίας	Πρόληψη, καθυστέρηση της έναρξης και μείωση της χρήσης εξαρτήσεων
3. Προώθηση περιβαλλοντικών δράσεων για την πρόληψη ή/ και την καθυστέρηση των εξαρτητικών συμπεριφορών στο σχολικό περιβάλλον	1. Προώθηση επιστημονικά τεκμηριωμένων προληπτικών παρεμβάσεων/ προγραμμάτων στην πρώιμη παιδική ηλικία	ΑΑΕΚ	-Ανάπτυξη προγραμμάτων -Τύπος και αριθμός προληπτικών προγραμμάτων που περιλαμβάνουν τα θέματα -Αριθμός συμμετεχόντων	Προληπτικές παρεμβάσεις στην πρώιμη παιδική ηλικία	Πρόληψη και καθυστέρηση της έναρξης χρήσης
	2. Ενίσχυση της προώθησης των μέτρων για στήριξη της εφαρμογής της νομοθεσίας για την πλήρη απαγόρευση του καπνίσματος στο σχολικό περιβάλλον	- Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (Συντονιστική Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας) - Υπουργείο Υγείας - Παγκύπρια Συνομοσπονδία Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης	- Αριθμός μαθητών που συμμετείχαν σε προγράμματα πρώιμης παρέμβασης - Αριθμός μαθητών που συμμετείχαν σε προγράμματα διακοπής του καπνίσματος - Αριθμός καταγγελιών με βάση το σύστημα λογοδότησης του ΥΠΠ	Εφαρμογή της νομοθεσίας για το κάπνισμα και πρόσβαση των μαθητών σε υπηρεσίες για τη διακοπή του καπνίσματος	Πρόληψη, καθυστέρηση της έναρξης και μείωση της χρήσης εξαρτήσεων

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	3. Ενίσχυση του νέου αναλυτικού προγράμματος «Αγωγής Υγείας» στο εκπαιδευτικό σύστημα με έμφαση στην πρόληψη των εξαρτήσεων	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (Συντονιστική Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας)	- Ετοιμασία υλικού για όλα τα εκπαιδευτικά επίπεδα - Εξέταση από επιστημονικό προσωπικό σχετικό με την αγωγή υγείας - Εκπαίδευση εκπαιδευτικών για ορθή χρήση του υλικού - Παρακολούθηση και εποπτεία ορθής εφαρμογής του υλικού -Αριθμός εκπαιδευτικών που χρησιμοποιούν το υλικό -Αριθμός σχολείων - Αριθμός παιδιών που επωφελούνται -Αξιολόγηση (υλικού) -Έρευνα αλλαγής στάσεων - Συμπερίληψη των προτεραιοτήτων στον τομέα του αλκοόλ	Εφαρμογή του υλικού για την αγωγή υγείας	Πρόληψη, καθυστέρηση της έναρξης και μείωση της χρήσης
	4. Ενίσχυση της οικονομικής και επιστημονικής στήριξης των σχολικών μονάδων για την ανάπτυξη σχεδίων δράσης αγωγής υγείας	• Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (Συντονιστική Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας)	-Αριθμός σχολείων που στηρίζονται -Αριθμός μαθητών που στηρίζονται -Είδος παρεχόμενων υπηρεσιών	Στήριξη των σχολικών μονάδων για την ανάπτυξη σχεδίων δράσης αγωγής υγείας και στήριξης μαθητών	Πρόληψη, καθυστέρηση της έναρξης και μείωση της χρήσης
4. Προώθηση περιβαλλοντικών δράσεων για την πρόληψη ή/ και την καθυστέρηση των εξαρτητικών συμπεριφορών στο διαδίκτυο	1. Προώθηση ανάπτυξης και εφαρμογής διαδικτυακών προληπτικών προγραμμάτων και εφαρμογών βάσει επιστημονικά τεκμηριωμένων πρακτικών	• ΑΑΕΚ • Παγκύπρια Συνομοσπονδία Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης • Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου	- Αριθμός και τύπος προγραμμάτων που αναπτύχθηκαν - Αριθμός εξυπηρετούμενων - Αξιολόγηση - Έρευνα	Λειτουργία διαδικτυακών προληπτικών προγραμμάτων	Πρόληψη, καθυστέρηση της έναρξης και μείωση της χρήσης εξαρτήσεων

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
5. Προώθηση περιβαλλοντικών δράσεων για την πρόληψη ή/ και την καθυστέρηση των εξαρτητικών συμπεριφορών στους χώρους αναψυχής	1. Εφαρμογή ελέγχου ορίου ηλικίας για είσοδο σε νυχτερινούς χώρους αναψυχής	• ΑΑΕΚ • Αστυνομία Κύπρου	- Αριθμός Ελέγχων - Αριθμός καταγγελιών	Η Αστυνομία Κύπρου διεξάγει ελέγχους σε υποστατικά που συχνάζουν ανήλικα άτομα	Πρόληψη, καθυστέρηση της έναρξης και μείωση της χρήσης εξαρτήσεων
6. Προώθηση περιβαλλοντικών δράσεων για την πρόληψη ή/ και την καθυστέρηση των εξαρτητικών συμπεριφορών στην κοινότητα	1. Παροχή υπηρεσιών πολύ-επίπεδης στήριξης από Δήμους και Κοινότητες (π.χ. κοινωνική/ ψυχολογική και εναλλακτικές δραστηριότητες)	• Υπουργείο Εσωτερικών • Ένωση Δήμων Κύπρου • Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου • Γραφείο Επιτρόπου Εθελοντισμού • Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού ΠΣΣΕ • Παγκύπρια Συνομοσπονδία Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης	- Αριθμός συναντήσεων για εγκαθίδρυση συνεργασιών - Ανάπτυξη υπηρεσιών - Είδος και αριθμός παρεχόμενων υπηρεσιών - Αριθμός παιδιών - Αξιολόγηση	Κάλυψη κενών σε διάφορες Επαρχίες	Πρόληψη, καθυστέρηση της έναρξης και μείωση της χρήσης

Προτεραιότητα 5: Εφαρμογή προγραμμάτων έγκαιρης παρέμβασης

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
1. Εφαρμογή έγκαιρων, πρώιμων παρεμβάσεων σε συγκεκριμένες ομάδες υψηλού κινδύνου	1. Αναθεώρηση και παρακολούθηση πρωτόκολλου Συνεργασίας Παραπομπής Νεαρών Συλληφθέντων από την Αστυνομία Κύπρου – ΥΚΑΝ σε Θεραπευτικά Κέντρα των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας και σε Μη Κρατικά Θεραπευτικά Κέντρα	• ΑΑΕΚ • Αστυνομία Κύπρου-Υπηρεσία Καταπολέμησης Ναρκωτικών (ΥΚΑΝ), Γραφείο Πρόληψης • ΜΚΟ • Υπουργείο Υγείας (Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας) • Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου	- Αριθμός ατόμων που παραπέμφθηκαν - Αριθμός ατόμων που ολοκλήρωσαν το θεραπευτικό πρόγραμμα - Αριθμός νέων προγραμμάτων του ΜΚΟ που προστέθηκαν στο Πρωτόκολλο	Παροχή εύκολης/απρόσκοπτης πρόσβασης των ηλικιών 18-24 σε δομές τοξικοεξάρτησης	Αποτροπή ή/και μείωση της επικράτησης της χρήσης ουσιών εξάρτησης ή/και καθυστέρηση της ηλικίας έναρξης ανάμεσα στις ομάδες υψηλού κινδύνου
	2. Επέκταση, ανανέωση και παρακολούθηση πρωτόκολλου Συνεργασίας για την παραπομπή των μαθητών στη θεραπεία	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (Συντονιστική Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας) • Υπουργείο Υγείας (Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας και Νοσηλευτικές Υπηρεσίες)	-Αριθμός ατόμων που παραπέμφθηκαν -Αριθμός ατόμων που ολοκλήρωσαν το θεραπευτικό πρόγραμμα -Εκπαίδευση επαγγελματιών (π.χ. στο πρωτόκολλο, στη διαδικασία κινητοποίησης και σε προγράμματα πρώιμης παρέμβασης π.χ. Fred goes to school)	Παροχή εύκολης/απρόσκοπτης πρόσβασης των μαθητών κάτω των 18 ετών σε δομές τοξικοεξάρτησης	Αποτροπή ή/και μείωση της επικράτησης της χρήσης ουσιών εξάρτησης ή/και καθυστέρηση της ηλικίας έναρξης ανάμεσα στις ομάδες υψηλού κινδύνου

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	3. Προώθηση στήριξης μαθητών και των οικογενειών τους που φοιτούν στο Σύστημα προπαρασκευαστικής μαθητείας	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (Συντονιστική Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας) • Αστυνομία Κύπρου-ΥΚΑΝ • Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου	- Αριθμός συναντήσεων για ανάπτυξη συνεργασιών - Ανάπτυξη προγράμματος - Εκπαίδευση επαγγελματιών - Εφαρμογή προγράμματος - Αριθμός μαθητών που συμμετέχουν - Αριθμός οικογενειών που συμμετέχουν - Αξιολόγηση προγράμματος	Παροχή προγράμματος για τους μαθητές που φοιτούν στο σύστημα προπαρασκευαστικής μαθητείας και των οικογενειών τους	Αποτροπή ή/και μείωση της επικράτησης της χρήσης ουσιών εξάρτησης ή/και καθυστέρηση της ηλικίας έναρξης ανάμεσα στις ομάδες υψηλού κινδύνου
	4. Διασφάλιση παροχής κοινωνικής, ψυχολογικής στήριξης και έγκαιρης παρέμβασης ευάλωτων ομάδων (π.χ. μέσω της δουλειάς στο δρόμο) παγκύπρια	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Εσωτερικών • Ένωση Δήμων Κύπρου • Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου • Υπουργείο Υγείας (ΥΨΥ, Νοσηλευτικές Υπηρεσίες/ Πρόγραμμα ΣΤΟΧΟΣ)	- Αριθμός συνεργειών - Ποσοστό πόρων που αξιοποιείται για αυτό το σκοπό ανά Δήμο/ Κοινότητα - Ανάπτυξη προγράμματος - Αριθμός εκπαιδεύσεων - Αριθμός ατόμων που εργάζονται στο πρόγραμμα - Αριθμός εξυπηρετούμενων - Αριθμός παραπομπών - Είδος παρεχόμενων υπηρεσιών - Αξιολόγηση	Παγκύπρια κάλυψη κοινωνικής στήριξης	Αποτροπή ή/και μείωση της επικράτησης της χρήσης ουσιών εξάρτησης ή/και καθυστέρηση της ηλικίας έναρξης ανάμεσα στις ομάδες υψηλού κινδύνου
	5. Ανανέωση και παρακολούθηση του πρωτοκόλλου συνεργασίας για παραπομπή στρατιωτών στις δομές τοξικοεξάρτησης	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Άμυνας • Υπουργείο Υγείας (Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας)	- Αύξηση του ποσοστού των στρατιωτών που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τη χρήση ουσιών στη θεραπεία (ΔΑΘ)	Παροχή εύκολης/ απρόσκοπτης πρόσβασης των στρατιωτών σε δομές τοξικοεξάρτησης	Μείωση της επικράτησης της χρήσης ουσιών εξάρτησης ανάμεσα στους στρατιώτες

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
1. Αύξηση του ποσοστού των ατόμων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης και αποτείνονται για θεραπεία	1. Βελτίωση της πρόσβασης των μεταναστών στα προγράμματα θεραπείας	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας (Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας-ΥΨΥ και Νοσηλευτικές Υπηρεσίες)	- Αριθμός επαγγελματιών που εκπαιδεύτηκαν	Παροχή θεραπευτικών υπηρεσιών σε μετανάστες σε παγκύπρια βάση	Αύξηση του ποσοστού των μεταναστών που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης ² και αποτείνονται για θεραπεία
	2. Ανάπτυξη και ενίσχυση παρεμβάσεων προσαρμοσμένων στις ανάγκες των γυναικών παγκύπρια για όλα τα επίπεδα βαθμού σοβαρότητας της εξάρτησης	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας (ΥΨΥ) • ΜΚΟ	- Αριθμός παρεμβάσεων προσαρμοσμένων στις ανάγκες των γυναικών ανά επαρχία - Αριθμός γυναικών που συμμετέχουν ανά επαρχία	Παροχή θεραπευτικών υπηρεσιών σε γυναίκες σε παγκύπρια βάση για όλα τα επίπεδα βαθμού σοβαρότητας της εξάρτησης	Αύξηση του ποσοστού των γυναικών που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης ² και αποτείνονται για θεραπεία
	3. Ανάπτυξη εξειδικευμένων παρεμβάσεων στις δομές τοξικοεξάρτησης για άτομα με διπλή διάγνωση	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας (ΥΨΥ και Νοσηλευτικές Υπηρεσίες) • ΜΚΟ	- Αριθμός εξειδικευμένων παρεμβάσεων στις δομές τοξικοεξάρτησης για άτομα με διπλή διάγνωση - Αριθμός ατόμων που συμμετείχαν στις παρεμβάσεις	Παροχή εξειδικευμένων παρεμβάσεων στις δομές τοξικοεξάρτησης για άτομα με διπλή διάγνωση	Μείωση της επικράτησης της χρήσης ανάμεσα στα άτομα με διπλή διάγνωση και μείωση των επιπτώσεων της ψυχικής ασθένειας

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	4.Αποτελεσματική εφαρμογή της παραπομπής ατόμων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης και βρίσκονται σε επαφή με το σύστημα ποινικής δικαιοσύνης	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας (ΥΨΥ) • Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης (ΥΚΑΝ, Αστυνομικές Διευθύνσεις Επαρχιών) • ΜΚΟ • Γενική Εισαγγελία	- Αριθμός εκπαιδεύσεων αστυνομικών που στελεχώνουν τους αστυνομικούς σταθμούς - Ανάπτυξη προγράμματος στήριξης οικογενειών και φιλικών προσώπων - Αριθμός ενημερωτικών συναντήσεων με τους Δικαστές - Δημιουργία Ανοικτής Τηλεφωνικής Γραμμής για τα άτομα που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης και τους οικείους τους	Οι εμπλεκόμενοι φορείς (Αστυνομικές Διευθύνσεις, πρόγραμμα στήριξης οικογενειών, ανοικτή τηλεφωνική γραμμή) παρέχουν υπηρεσίες στο οικείο περιβάλλον ώστε να γίνεται κατάλληλη διαχείριση και παραπομπή στη θεραπεία των ατόμων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης	Αύξηση του ποσοστού των ατόμων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης και αποτείνονται για θεραπεία
	5.Τροποποίηση και εφαρμογή του «Περί Θεραπείας Κατηγορουμένων χρηστών ή Ουσιοεξαρτημένων Νόμο» του 2016	• Υπουργείο Υγείας • ΑΑΕΚ	- Αύξηση του ποσοστού των ατόμων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης και βρίσκονται στη θεραπεία (ΔΑΘ) - Αριθμός Κατηγορουμένων ατόμων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης που αιτήθηκαν εξέταση της υπόθεσης τους στα πλαίσια του Νόμου - Αριθμός θεραπευτικών προγραμμάτων στα πλαίσια του Νόμου ανά επαρχία	Κατηγορούμενα άτομα που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης, τα οποία μετά από αξιολόγηση κρίνονται κατάλληλα για παραπομπή σε θεραπεία αντί της υποβολής άλλης ποινής	Μείωση της επικράτησης της χρήσης ανάμεσα σε κατηγορούμενα άτομα που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης και διακοπή της πορείας τους στην εγκληματικότητα
2. Ενίσχυση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας των θεραπευτικών προγραμμάτων και δομών και συγκράτηση στη θεραπεία	1. Στελέχωση των δομών με εξειδικευμένους λειτουργούς στον τομέα των εξαρτήσεων	• ΑΑΕΚ	- Αριθμός εξειδικευμένων επαγγελματιών ανά πρόγραμμα/δομή - Αριθμός λειτουργών τοξικοεξάρτησης ανά πρόγραμμα	Ενίσχυση της διεπαγγελματικής ομάδας των προγραμμάτων/δομών	Αύξηση της αποτελεσματικότητας των θεραπευτικών προγραμμάτων/δομών και αύξηση του χρόνου παραμονής των ατόμων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης στη θεραπεία

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	2. Διασφάλιση της ενσωμάτωσης των Προτύπων Ποιότητας Θεραπείας στα θεραπευτικά κέντρα	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας • ΜΚΟ	-Αναθεώρηση οδηγού/εγχειριδίου θεραπειάς -Εκπαίδευση επαγγελματιών - Αριθμός εκπαιδεύσεων - Αριθμός ατόμων που εκπαιδεύτηκαν - Αριθμός αδειοδοτημένων προγραμμάτων - Αριθμός αποδεκτών - Αριθμός προγραμμάτων που παρέχουν στήριξη και συμβουλευτική για τα παιδιά και τους συντρόφους των ατόμων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης - Αριθμός προγραμμάτων που διαθέτουν διεπαγγελματική ομάδα	Εφαρμογή των Προτύπων Ποιότητας Θεραπείας από τα θεραπευτικά κέντρα	Αύξηση της αποτελεσματικότητας των θεραπευτικών προγραμμάτων/ δομών και αύξηση του χρόνου παραμονής των ατόμων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης στη θεραπεία
	3. Ενίσχυση συνεργασίας μεταξύ ΥΨΥ και ΥΚΕ για αποτελεσματική διαχείριση περιστατικών ανήλικων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα χρήσης ουσιών	• Υπουργείο Υγείας • Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας) • ΑΑΕΚ	- Αριθμός Συναντήσεων - Ανάπτυξη Πρωτοκόλλου συνεργασίας	Αποτελεσματική διαχείριση περιστατικών ανήλικων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα χρήσης ουσιών	Μείωση της επικράτησης της χρήσης ανάμεσα στους ανήλικους που αντιμετωπίζουν πρόβλημα χρήσης ουσιών
	4. Δημιουργία ξενώνα διαμονής ανήλικων ατόμων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης οι οποίοι έχουν ακατάλληλο οικογενειακό περιβάλλον και έχουν τεθεί κάτω υπο την νομική ευθύνη των ΥΚΕ	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας • Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας)	- Αριθμός ανήλικων ατόμων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης οι οποίοι φιλοξενούνται σε ξενώνα	Έγκαιρη ένταξη των ανήλικων ατόμων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης σε κατάλληλο θεραπευτικό περιβάλλον και πλαίσιο	Μείωση της επικράτησης της χρήσης ανάμεσα στους ανήλικους που αντιμετωπίζουν πρόβλημα χρήσης ουσιών

Προτεραιότητα 7: Διασφάλιση επάρκειας υπηρεσιών κοινωνικής επανένταξης

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
1.Επανάταξη των ατόμων με ιστορικό εξάρτησης	1. Εφαρμογή του Σχεδίου Παροχής Οικονομικής Βοήθειας Ατόμων με Ιστορικό Εξάρτησης	• ΑΑΕΚ	- Αριθμός ατόμων που αιτούνται - Αριθμός και είδος αναγκών που καλύπτονται	Παροχή οικονομικής βοήθειας για στήριξη των ατόμων που βρίσκονται στο στάδιο της κοινωνικής επανένταξης	Αύξηση των ατόμων με ιστορικό εξάρτησης που λαμβάνουν υπηρεσίες κοινωνικής επανένταξης
	2. Ενίσχυση υφιστάμενου μηχανισμού ατόμων που αποφυλακίζονται και αντιμετωπίζουν προβλήματα με τις ουσίες εξάρτησης	• ΑΑΕΚ	- Αριθμός Εξυπηρετούμενων - Αριθμός παρεμβάσεων - Καταγραφή αναγκών	Διασύνδεση ή/και αποκατάσταση των ατόμων που αποφυλακίζονται και αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης	Αύξηση των ατόμων με ιστορικό εξάρτησης που λαμβάνουν υπηρεσίες κοινωνικής επανένταξης
	3. Ανάπτυξη συνεταιριστικών δράσεων με στόχο την κατάρτιση και εργασιακή αποκατάσταση ατόμων με ιστορικό εξάρτησης	• ΑΑΕΚ • ΟΕΒ • Ένωση Δήμων Κύπρου • Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου • Επιχειρήσεις	- Αριθμός δράσεων - Καταγραφή συνεργαζόμενων φορέων (Δήμοι, Κοινότητες, Επιχειρήσεις)	Κατάρτιση και εργασιακή αποκατάσταση ατόμων με ιστορικό εξάρτησης	Αύξηση των ατόμων με ιστορικό εξάρτησης που λαμβάνουν υπηρεσίες κοινωνικής επανένταξης

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	4.Υποστήριξη της κοινωνικής επανένταξης των ατόμων με ιστορικό εξάρτησης μέσα από την προώθηση της ενεργούς συμμετοχής στην κοινότητα	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας (Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας) • ΜΚΟ • Ένωση Δήμων Κύπρου • Επίτροπος Εθελοντισμού • ΠΣΣΕ	- Αριθμός ατόμων που συμμετέχουν σε εθελοντική εργασία - Αριθμός Δήμων που συμμετέχουν στη δράση αυτή	Προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης των ατόμων με ιστορικό εξάρτησης και ενεργοποίηση των ατόμων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης για ανάπτυξη ενδιαφέροντος για τα κοινά	Κοινωνική επανένταξη των ατόμων με ιστορικό εξάρτησης
	5. Παροχή υποτροφιών από Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης (ΚΙΕ), Μεταλυκειακά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΜΙΕΕΚ) και Πανεπιστημιακά Ιδρύματα σε άτομα που βρίσκονται σε περίοδο ευαλωτότητας στη ζωή τους	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (Συντονιστική Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας) • Πανεπιστημιακά Ιδρύματα	- Αριθμός παρεχόμενων υποτροφιών - Αριθμός ατόμων που αιτούνται για φοίτηση στα προγράμματα	Επιμόρφωση των ατόμων με ιστορικό εξάρτησης και παροχή ευκαιριών για ανάπτυξη των προσόντων και δεξιοτήτων τους	Κοινωνική επανένταξη των ατόμων με ιστορικό εξάρτησης
	6. Εφαρμογή του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ ΑΑΕΚ και Υπουργείου Υγείας για σκοπούς δημιουργίας προγράμματος Προαγωγής και Αποκατάστασης της Στοματικής Υγείας Ουσιοεξαρτημένων Ατόμων	• Υπουργείο Υγείας (Οδοντιατρικές Υπηρεσίες)	- Αριθμός ατόμων που εξυπηρετηθήκαν - Αριθμός δομών που εντάχθηκαν στο μνημόνιο	Αποκατάσταση της στοματικής υγείας των ατόμων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης	Κοινωνική επανένταξη και βελτίωση υγείας των ατόμων με ιστορικό εξάρτησης

ΠΥΛΩΝΑΣ: ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΒΛΑΒΗΣ

Προτεραιότητα 8: Προστασία ευάλωτων ομάδων από την έκθεση σε αρνητικές συνέπειες της χρήσης αλκοόλ και παράνομων ουσιών εξάρτησης

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
1. Μείωση των κοινωνικών συνεπειών και των συνεπειών στην υγεία που συνδέονται με τη χρήση ουσιών	1. Στήριξη των ατόμων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης που εντοπίζονται στα Γενικά νοσηλευτήρια, συμπεριλαμβανομένων των ΤΑΕΠ, και στο νοσοκομείο Αθαλάσσας για διασύνδεση τους με θεραπευτικά προγράμματα	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας (Νοσηλευτικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας) • Κρατικά Νοσηλευτήρια	- Δείκτης Θανάτων και θνησιμότητας - Αναθεώρηση Πρωτοκόλλου ΥΨΥ-ΤΑΕΠ - Αριθμός επαγγελματιών ΤΑΕΠ που εκπαιδεύτηκαν - Αριθμός παραπομπών - Συμπερίληψη των ΤΑΕΠ στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο EURO-DEN	Άτομα που αντιμετωπίζουν πρόβλημα χρήσης ουσιών εντοπίζονται στα Γενικά Νοσοκομεία και ΤΑΕΠ και παραπέμπονται σε κέντρα θεραπείας και άλλες κοινωνικές υπηρεσίες	Μείωση των θανάτων και της θνησιμότητας και των κοινωνικών συνεπειών και των συνεπειών στην υγεία που συνδέονται με τη χρήση ουσιών
	2. Καθιέρωση μηχανισμού άμεσης βοήθειας και στήριξης ατόμων με πρόβλημα ουσιοεξάρτησης για κάλυψη βασικών αναγκών (διαμονή, σίτιση, φροντίδα) σε παγκύπρια βάση	• ΑΑΕΚ	- Δείκτης Θανάτων και θνησιμότητας - Αριθμός ατόμων που στηρίχθηκε από τον μηχανισμό αυτό	Άμεση στήριξη και βοήθεια σε άτομα που αντιμετωπίζουν πρόβλημα χρήσης ουσιών	Μείωση της θνησιμότητας και των κοινωνικών συνεπειών και των συνεπειών στην υγεία που συνδέονται με τη χρήση ουσιών
	3. Συμπερίληψη μεθαδόνης στις θεραπευτικές και φαρμακευτικές επιλογές σε σχέση με τη θεραπεία υποκατάστασης σε συγκεκριμένες περιπτώσεις	• Υπουργείο Υγείας (Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας, Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, Νοσηλευτικές Υπηρεσίες) • ΑΑΕΚ	- Δείκτης Θανάτων - Δείκτης Επικράτης των Μολυσματικών Ασθενειών Ανάμεσα στους ΧΕΝ - Αριθμός ατόμων σε θεραπεία υποκατάστασης μεθαδόνης	Παροχή ποικίλων ειδών φαρμακευτικών υποκατάστατων ανάλογα με τις ανάγκες των ατόμων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης	Μείωση της επικράτησης της χρήσης ανάμεσα σε άτομα που αντιμετωπίζουν πρόβλημα χρήσης ουσιών και μείωση των κινδύνων που απορρέουν από την χρήση

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	4. Παροχή εκπαίδευσης για πραγματοποίηση ειδικών διαγνωστικών τεστ ανίχνευσης μολυσματικών ασθενειών ανάμεσα σε άτομα που αντιμετωπίζουν πρόβλημα χρήσης ουσιών και προσεγγίζουν τις δομές καθώς και στους μετανάστες στους χώρους φιλοξενίας	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας (Εθνική Επιτροπή AIDS, ΥΨΥ, Νοσηλευτικές Υπηρεσίες) • ΜΚΟ	- Αριθμός ατόμων που εκπαιδεύτηκαν - Αριθμός δομών που συμμετέχουν - Αριθμός ατόμων στα οποία έγινε το τεστ - Αριθμός ατόμων που διεγνώσθησαν θετικά και παρατέμθηκαν για θεραπεία	Το προσωπικό των δομών πραγματοποιεί τεστ, παρέχει συμβουλευτική για μολυσματικές ασθένειες και παραπέμπει για θεραπεία εφόσον χρειάζεται	Μείωση των μολυσματικών ασθενειών ανάμεσα σε άτομα που αντιμετωπίζουν πρόβλημα χρήσης ουσιών
	5. Εκπαίδευση και χορήγηση ναλοξόνης ως μέτρο πρόληψης των θανάτων από: (α) Άτομα που αντιμετωπίζουν πρόβλημα χρήσης ουσιών και παρακολουθούν προγράμματα μείωσης της βλάβης (β) Προσωπικό του Τμήματος Φυλακών (γ) Άτομα που αντιμετωπίζουν πρόβλημα χρήσης ουσιών και πρόκειται να αποφυλακισθούν (δ) Ασθενοφόρα	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας (ΙΥ&ΥΔΥ, ΥΨΥ, Νοσηλευτικές Υπηρεσίες, Φαρμακευτικές Υπηρεσίες) • Διεύθυνση Τμήματος Φυλακών • ΜΚΟ	- Αριθμός προγραμμάτων που συμμετέχουν - Αριθμός εκπαιδεύσεων - Αριθμός ατόμων που εκπαιδεύτηκαν - Αριθμός ναλοξόνης που δόθηκε - Αριθμός ναλοξόνης που χορηγήθηκε	Άτομα που αντιμετωπίζουν πρόβλημα χρήσης ουσιών γνωρίζουν πως να αντιμετωπίσουν τις περιπτώσεις υπερβολικής δόσης	Μείωση των θανάτων ανάμεσα σε άτομα που αντιμετωπίζουν πρόβλημα χρήσης ουσιών
	6. Παροχή θεραπείας σε άτομα που αντιμετωπίζουν πρόβλημα χρήσης ουσιών και έχουν διαγνωσθεί θετικοί σε μολυσματικές ασθένειες στα δημόσια νοσηλευτήρια	• Υπουργείο Υγείας	- Αριθμός ατόμων που έλαβαν θεραπεία για μολυσματικές ασθένειες	Άτομα που αντιμετωπίζουν πρόβλημα χρήσης ουσιών και έχουν διαγνωσθεί για μολυσματικές ασθένειες παραπέμπονται για θεραπεία	Μείωση των μολυσματικών ασθενειών ανάμεσα σε άτομα που αντιμετωπίζουν πρόβλημα χρήσης ουσιών

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	7. Έναρξη δράσης για χορήγηση συριγγών και ενημέρωσης για την ασφαλή χρήση μέσω των αυτόματων μηχανών (vending machines)	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας (Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας, Νοσηλευτικές Υπηρεσίες)	- Αριθμός κουτιών μείωσης της βλάβης που δόθηκαν ανά επαρχία	Οι μηχανές προσεγγίζονται από άτομα που αντιμετωπίζουν πρόβλημα χρήσης ουσιών για λήψη των κουτιών μείωσης της βλάβης	Μείωση των μολυσματικών ασθενειών ανάμεσα σε άτομα που αντιμετωπίζουν πρόβλημα χρήσης ουσιών
2. Μείωση περιστατικών οδήγησης υπό την επήρεια αλκοόλ και παράνομων ουσιών	1. Εφαρμογή της πρόνοιας μέσω της οποίας ρυθμίζεται η οδήγηση υπό την επήρεια ναρκωτικών του «Περί Οδικής Ασφάλειας Νόμου» Ν.13(Ι)/2016)	• Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων • Αστυνομία Κύπρου (Τμήμα Τροχαίας) • Υπουργείο Υγείας (Γενικό Χημείο του Κράτους)	- Αριθμός ελέγχων	Συχνοί και συστηματικοί έλεγχοι ναρκοτεστ	Μείωση των κινδύνων που προέρχονται από την οδήγηση υπό την επήρεια ναρκωτικών
	2. Καθιέρωση ενημερωτικών εκστρατειών ευαισθητοποίησης του κοινού για την οδική ασφάλεια και το αλκοόλ	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας (Γενικό Χημείο του Κράτους) • Αστυνομία Κύπρου (Τμήμα Τροχαίας, Τμήμα Ενημέρωσης Τροχαίας) • Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων • ΜΚΟ	- Αριθμός και ποιότητα ενημερωτικών εκστρατειών - Συμπερίληψη στην Εβδομάδα Ευαισθητοποίησης για το Αλκοόλ - Ανάπτυξη ενημερωτικού υλικού σχετικά με την χρήση Ναρκωτικών και αλκοόλης κατά την οδήγηση	Η Αστυνομία Κύπρου σε συνεργασία με άλλους εμπλεκόμενους φορείς και υπηρεσίες διεξάγει αριθμό ενημερωτικών εκστρατειών για την οδική ασφάλεια και τους κινδύνους της οδήγησης υπό την επήρεια του αλκοόλ και άλλων ουσιών ετησίως	Μείωση των περιστατικών οδήγησης υπό την επήρεια αλκοόλης

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	3. Καθιέρωση συστημάτων και συχνών ελέγχων αλκοτέστ και νάρκοτεστ	• Αστυνομία Κύπρου (Τμήμα Τροχαίας, Τμήμα Στατιστικής)	- Αριθμός αδικημάτων που καταγράφηκαν - Ποσοστά (%) των θετικών αποτελεσμάτων αλκοτέστ - Ποσοστά (%) των θετικών αποτελεσμάτων αλκοτέστ ανάμεσα στους επαγγελματίες και αρχάριους οδηγούς	Το Τμήμα Τροχαίας διεξάγει αριθμό εκστρατειών ελέγχου αλκοόλης κατά την οδήγηση ετησίως	Μείωση των περιστατικών οδήγησης υπό την επήρεια αλκοόλης
3. Προώθηση μέτρων για στήριξη εφαρμογής περιορισμών όσον αφορά την έκθεση των νέων στη διαφήμιση του αλκοόλ και χρήση παράνομων ουσιών	1. Ρύθμιση υφιστάμενης νομοθεσίας για τη διαφήμιση και εφαρμογή κώδικα αυτορύθμισης βιομηχανίας	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Εσωτερικών • Φορέας Ελέγχου Διαφήμισης • Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου	- Τροποποιητική νομοθεσία, νέοι κανονισμοί και μέτρα που υιοθετήθηκαν - Αριθμός καταγγελιών που καταγράφηκαν από ΑΡΚ -Αριθμός διαφημίσεων που αποσύρθηκαν από ΦΕΔ	Η Επιτροπή αναθεωρεί την υφιστάμενη νομοθεσία και εμπλεκόμενοι φορείς εφαρμόζουν περιορισμούς	Μείωση της έκθεσης των παιδιών και των νέων στην άμεση και έμμεση διαφήμιση αλκοόλ
	2. Εναρμόνιση με την αναθεωρημένη Οδηγία ΕΕ για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Εσωτερικών • Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου • Φορέας Ελέγχου Διαφήμισης	- Νέοι κανονισμοί και μέτρα που ενσωματώθηκαν στην υφιστάμενη νομοθεσία	Οι Εμπλεκόμενοι φορείς τροποποιούν εθνικές νομοθεσίες βάσει της νέας ευρωπαϊκής οδηγίας οπτικοακουστικών μέσων	Μείωση της έκθεσης των παιδιών και των νέων στην άμεση και έμμεση διαφήμιση αλκοόλ

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
1. Πραγματοποίηση ερευνών	1. Πραγματοποίηση βιο-συμπεριφορικής έρευνας ανάμεσα σε άτομα που αντιμετωπίζουν πρόβλημα χρήσης ουσιών και κάνουν ενέσιμη χρήση	• ΑΑΕΚ • ΜΚΟ	- Αποτελέσματα σε σχέση με την επικράτηση των μολυσματικών ασθενειών - Αποτελέσματα σε σχέση με την επικράτηση συμπεριφορών υψηλού κινδύνου στη συγκεκριμένη ομάδα	Διεξαγωγή έρευνας	Προώθηση πολιτικών/ μέτρων με στόχο την πρόληψη της μετάδοσης μολυσματικών ασθενειών ανάμεσα σε άτομα που αντιμετωπίζουν πρόβλημα χρήσης ουσιών
	2. Πραγματοποίηση παγκύπριας έρευνας για την εκτίμηση των ατομικών και κοινωνικών αναγκών των ατόμων που βρίσκονται στη θεραπεία	• ΑΑΕΚ	- Καταγραφή αναγκών	Διεξαγωγή έρευνας για την εκτίμηση αναγκών των ατόμων με ιστορικό εξάρτησης	Ανάπτυξη συγκεκριμένων δράσεων/παρεμβάσεων για προστασία των ατόμων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης από τον αποκλεισμό, με στόχο την κοινωνική τους ενσωμάτωση
	3. Διερεύνηση στάσεων & αντιλήψεων και επίπεδα κατανάλωσης ανάμεσα σε έγκυες γυναίκες	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας (ΥΨΥ, ΙΥ&ΥΔΥ και Νοσηλευτικές Υπηρεσίες) • Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος- ΠΙΣ (Γυναικολογική/Μαιευτική Εταιρεία & Παιδιατρική Εταιρεία) • Παγκύπριος Σύνδεσμος Νοσηλευτών και Μαιών- ΠΑΣΥΝΜ (Μαίες) • Πανεπιστημιακά Ιδρύματα	- Αριθμός νοσηλευτηρίων και ιδιωτικών ιατρείων (γυναικολόγοι μαιευτήρες, παιδίατροι) που συμμετείχαν στην έρευνα - Αριθμός εγκύων γυναικών που συμμετείχαν στην έρευνα	Διεξαγωγή έρευνας από αναθέτουσα αρχή	Μείωση της χρήσης αλκοόλ κατά την εγκυμοσύνη και την περίοδο του θηλασμού

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	4. Διερεύνηση στάσεων & αντιλήψεων και πρακτικών επαγγελματιών υγείας σχετικά με την κατανάλωση αλκοόλ ανάμεσα σε έγκυες και θηλάζουσες γυναίκες	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας (ΥΨΥ, ΙΥ&ΥΔΥ και Νοσηλευτικές Υπηρεσίες) • Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος- ΠΙΣ (Γυναικολογική/Μαιευτική Εταιρεία & Παιδιατρική Εταιρεία) • Παγκύπριος Σύνδεσμος Νοσηλευτών και Μαιών- ΠΑΣΥΝΜ (Μαίες) • Πανεπιστημιακά Ιδρύματα	- Αριθμός νοσηλευτριών και ιδιωτικών ιατρείων (γυναικολόγοι μαιευτήρες, παιδίατροι) που συμμετείχαν στην έρευνα - Αριθμός και ειδικότητα επαγγελματιών υγείας που συμμετείχαν στην έρευνα	Διεξαγωγή έρευνας από αναθέτουσα αρχή	Αύξηση πρακτικών μείωσης των κινδύνων αρνητικών συνεπειών από το αλκοόλ κατά την εγκυμοσύνη
	5. Πραγματοποίηση έρευνας στο στρατό	• ΑΑΕΚ	- Αποτελέσματα σε σχέση με την επικράτηση της χρήσης ουσιών ανάμεσα στους στρατιώτες - Αποτελέσματα σε σχέση με τις στάσεις/ απόψεις για το περιβάλλον του στρατού	Διεξαγωγή έρευνας	Προώθηση προληπτικών μέτρων και πολιτικών έγκαιρης παρέμβασης για τη συγκεκριμένη ομάδα
	6. Πραγματοποίηση έρευνας στα Αστικά Λύματα	• Πανεπιστήμιο Κύπρου (Ερευνητικό Κέντρο ΝΗΡΕΑΣ)	- Αποτελέσματα σε σχέση με τη χρήση ουσιών στο γενικό πληθυσμό	Διεξαγωγή έρευνας	Συμπλήρωση και επέκταση των υφιστάμενων επιδημιολογικών εργαλείων για την εκτίμηση της χρήσης παράνομων ουσιών

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	7. Πραγματοποίηση έρευνας ESPAD	• ΑΑΕΚ	- Εκτίμηση της χρήσης ή και άλλων εξαρτητικών συμπεριφορών ανάμεσα στο μαθητικό πληθυσμό - Καταγραφή στάσεων/ απόψεων ως προς τη χρήση - Συσχέτιση παραγόντων κινδύνου/ προστατευτικών παραγόντων	Διεξαγωγή έρευνας	Πρωώθηση προληπτικών μέτρων και πολιτικών έγκαιρης παρέμβασης για τη συγκεκριμένη ομάδα
	8. Πραγματοποίηση Παγκύπριας Έρευνας Γενικού Πληθυσμού	• ΑΑΕΚ	- Στοιχεία για την επικράτηση χρήσης ουσιών στο γενικό πληθυσμό - Καταγραφή στάσεων και αντιλήψεων ανάμεσα σε διαφορετικές ομάδες πληθυσμού - Συσχέτιση χρήσης	Διεξαγωγή έρευνας	Πρωώθηση προληπτικών μέτρων και πολιτικών έγκαιρης παρέμβασης στο γενικό πληθυσμό
	9. Πραγματοποίηση έρευνας ανάμεσα σε συγκεκριμένες ειδικές ομάδες και σε πληθυσμό νυχτερινής διασκέδασης	• ΑΑΕΚ	- Εκτίμηση της επικράτησης της χρήσης ανάμεσα στον πληθυσμό νυχτερινής διασκέδασης - Εκτίμηση της επικράτησης της χρήσης ανάμεσα στην κοινότητα ΛΟΑΤ	Διεξαγωγή ερευνών	Πρωώθηση συγκεκριμένων μέτρων ασφαλούς χρήσης και μείωσης των κινδύνων που συνδέονται με τη χρήση ανάμεσα στο συγκεκριμένο πληθυσμό
	10. Πραγματοποίηση έρευνας με θέμα "Οδική Ασφάλεια και Χρήση Ουσιών Εξάρτησης κατά την Οδήγηση"	• Αστυνομία Κύπρου (Τμήμα Τροχαίας)	- Εκτίμηση χρήσης ουσιών στο γενικό πληθυσμό κατά την οδήγηση	Διεξαγωγή έρευνας	Πρωώθηση συγκεκριμένων μέτρων ασφαλούς χρήσης και μείωσης των κινδύνων που συνδέονται με τη χρήση ανάμεσα στο συγκεκριμένο πληθυσμό
	11. Πραγματοποίηση διαχρονικής έρευνας ανάμεσα σε συγκεκριμένη ομάδα για την χρήση ουσιών	• Υπουργείο Υγείας (Γενικό Χημείο του Κράτους)	- Εκτίμηση χρήσης ουσιών σε άτομα που επισκέπτονται τα ΤΑΕΠ μέσω τοξικολογικών αναλύσεων	Διεξαγωγή έρευνας	Πρωώθηση προληπτικών μέτρων και πολιτικών έγκαιρης παρέμβασης στο γενικό πληθυσμό

Προτεραιότητα 10: Βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών μέσω της εκπαίδευσης των επαγγελματιών και της αξιολόγησης προγραμμάτων

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
1. Ενίσχυση γνώσεων επαγγελματιών υγείας και επαγγελματιών που παρέχουν υπηρεσίες σε γυναίκες και παιδιά	1. Ανάπτυξη προγραμμάτων συνεχούς εκπαίδευσης για επαγγελματίες υγείας, και επαγγελματιών που ασχολούνται με γυναίκες και παιδιά στα θέματα του αλκοόλ	• ΑΑΕΚ • Πανεπιστημιακά Ιδρύματα • Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΚΕ) • Υπουργείο Υγείας (ΙΥ&ΥΔΥ και Νοσηλευτικές Υπηρεσίες) ΠΙΣ (Γυναικολογική/Μαιευτική Εταιρεία & Παιδιατρική Εταιρεία) • Παγκύπριος Σύνδεσμος Νοσηλευτών και Μαιών-ΠΑΣΥΝΜ (Μαίες) • Κέντρο Επιμόρφωσης, Ανάπτυξης και Έρευνας (ΚΕΑΕ) • ΠΣΣΕ	- Αριθμός εκπαιδευτικών - Αριθμός και τύπος επαγγελματιών που εκπαιδεύτηκαν	Εμπειρογνώμονες παρέχουν εκπαίδευση και ενημέρωση σε επαγγελματίες	Αλλαγή στάσεων και αντιλήψεων για τους κινδύνους που σχετίζονται με το αλκοόλ (συμπεριλαμβανομένου και της περιόδου της εγκυμοσύνης και του θηλασμού) ανάμεσα στους επαγγελματίες υγείας Αύξηση πρακτικών μείωσης των κινδύνων αρνητικών συνεπειών από το αλκοόλ ανάμεσα στις γυναίκες και στα παιδιά
	2. Ενσωμάτωση θεμάτων αλκοόλ & αρνητικών συνεπειών στην υγεία στα ακαδημαϊκά προγράμματα επαγγελματιών υγείας και άλλων επαγγελματιών που ασχολούνται με γυναίκες και παιδιά	• ΑΑΕΚ • Πανεπιστημιακά Ιδρύματα • Υπουργείο Υγείας (Ιατρικές και Νοσηλευτικές Υπηρεσίες) • Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος- ΠΙΣ (Γυναικολογική/Μαιευτική Εταιρεία & Παιδιατρική Εταιρεία) • Παγκύπριος Σύνδεσμος Νοσηλευτών και Μαιών-ΠΑΣΥΝΜ (Μαίες) • Παγκύριος Σύνδεσμος Ψυχολόγων • Παγκύπριος Σύλλογος Ψυχολόγων	- Αριθμός και κλάδοι ακαδημαϊκών προγραμμάτων που ενσωμάτωσαν θέματα σχετικά με τις επιβλαβείς συνέπειες του αλκοόλ	Η Επιτροπή αναπτύσσει θεματικές ανά κλάδο σπουδών για συμπερίληψη τους στα ακαδημαϊκά προγράμματα σπουδών Οι Υπεύθυνοι ακαδημαϊκών προγραμμάτων ενσωματώνουν τις υποδειγμένες θεματικές στα ακαδημαϊκά προγράμματα	Μείωση της βαριάς επεισοδιακής κατανάλωσης ανάμεσα στα παιδιά και στους νέους

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	3. Εκπαίδευση επαγγελματιών στους τομείς μείωσης της ζήτησης και μείωσης της προσφοράς για τις νέες ψυχοδραστικές ουσίες	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας (Γενικό Χημείο του Κράτους)	-- Αριθμός επαγγελματιών που εκπαιδεύτηκαν ανά πυλώνα	Επαγγελματίες έχουν εκπαιδευτεί στην αντιμετώπιση των νέων ψυχοδραστικών ουσιών	Βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών μέσω της εκπαίδευσης των επαγγελματιών
	4. Εκπαίδευση επαγγελματιών στους τομείς της πρόληψης σε ότι αφορά την πρόληψη εξαρτητικών συμπεριφορών	• ΑΑΕΚ	- Αριθμός εκπαιδεύσεων - Αριθμός επαγγελματιών που εκπαιδεύτηκαν - Ειδικότητες επαγγελματιών που εκπαιδεύτηκαν - Θεματικές εκπαίδευσης επαγγελματιών - Αξιολόγηση	Εκπαίδευση επαγγελματιών για ενίσχυση του ρόλου τους	Επιστημονική κατάρτιση
	5. Ενσωμάτωση θεμάτων που αφορούν εξαρτητικές συμπεριφορές στα ακαδημαϊκά προγράμματα επαγγελματιών υγείας	• ΑΑΕΚ • Πανεπιστημιακά Ιδρύματα	- Αριθμός εκπαιδεύσεων - Αριθμός και τύπος επαγγελματιών που εκπαιδεύτηκαν	Εμπειρογνώμονες παρέχουν εκπαίδευση και ενημέρωση σε επαγγελματίες	Αλλαγή στάσεων και αντιλήψεων για τη φιλοσοφία της πρόληψης ανάμεσα στους μελλοντικούς επαγγελματίες υγείας
	6. Παροχή συνεχούς εκπαίδευσης σε λειτουργούς των ΥΚΕ	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	- Αριθμός Διαλέξεων - Αριθμός συμμετεχόντων λειτουργών	Πληροφόρηση για τα θέματα ουσιοεξάρτησης	Παραπομπές και ενημέρωση εξυπηρετούμενων από λειτουργούς ΥΚΕ

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	7. Παροχή εκπαίδευσης στους εκπαιδευτικούς σχολείων του ιδιωτικού τομέα για προληπτικές παρεμβάσεις στο σχολικό περιβάλλον	• ΑΑΕΚ • Σύνδεσμος Ιδιωτικών Σχολείων Κύπρου- ΣΙΚ	- Αριθμός εκπαιδεύσεων - Αριθμός εκπαιδευτικών που εκπαιδεύτηκαν	Επαγγελματίες της πρόληψης παρέχουν εκπαίδευση σε καθηγητές ιδιωτικών σχολείων για σχεδιασμό και υλοποίηση προληπτικών παρεμβάσεων και προγραμμάτων στο σχολικό περιβάλλον	Καθυστέρηση έναρξης χρήσης ή μείωσης χρήσης ουσιών ανάμεσα στα παιδιά
	8. Παροχή εκπαίδευσης στο προσωπικό στο Τμήμα Φυλακών και σε κρατούμενους	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης • Διεύθυνση Τμήματος Φυλακών • Υπουργείο Υγείας	- Αριθμός εκπαιδεύσεων - Αριθμός δεσμοφυλάκων που εκπαιδεύτηκαν - Αριθμός προσωπικού Υπουργείου Υγείας που εκπαιδεύτηκαν	Το προσωπικό των Φυλακών έχει την κατάλληλη κατάρτιση για την παροχή θεραπείας και στήριξης στα άτομα που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης	Μείωση της επικράτησης της χρήσης και των μολυσματικών ασθενειών εντός των Φυλακών
2. Αξιολόγηση προγραμμάτων	1. Θεσμοθέτηση της εξωτερικής αξιολόγησης των δομών	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας • ΜΚΟ	- Αριθμός προγραμμάτων/ δομών που έχουν τύχει εξωτερικής αξιολόγησης	Επιστημονικά τεκμηριωμένα αποτελέσματα αξιολόγησης (αποτελέσματος/ διαδικασίας) προγραμμάτων/δομών	Βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
1. Μείωση της διακίνησης παράνομων ουσιών εξάρτησης	1. Σύλληψη των ατόμων που εμπλέκονται με αδικήματα της παραγωγής, εισαγωγής, διακίνησης, κατοχής και προμήθειας παράνομων ουσιών εξάρτησης	• Αστυνομία Κύπρου-ΥΚΑΝ	- Αριθμός συλλήψεων - Αριθμός εμπλεκομένων στις συλλήψεις - Αριθμός κατασχέσεων - Αριθμός εκπαιδεύσεων χρηστών και διαχειριστών στο σύστημα εξειδικευμένου προγράμματος I2	Η Αστυνομία συνεχίζει τις συλλήψεις και τις κατασχέσεις	Μείωση της διακίνησης ουσιών
	2. Τροποποίηση του νομοσχεδίου Περί Προστασίας του Απορρήτου της Επικοινωνίας (Παρακολούθηση συνδιαλέξεων Νόμου 92 (I/1996))	• Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης • Αστυνομία Κύπρου-ΥΚΑΝ	- Έγκριση νομοσχεδίου από τη Βουλή των Αντιπροσώπων	Εφαρμογή του νομοσχεδίου	Μείωση της διακίνησης ουσιών
	3. Θέσπιση της νομοθεσίας σε σχέση με τη δράση των υπό κάλυψη Αστυνομικών	• Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης • Αστυνομία Κύπρου-ΥΚΑΝ	- Έγκριση νομοσχεδίου από τη Βουλή των Αντιπροσώπων	Εφαρμογή του νομοσχεδίου	Μείωση της διακίνησης ουσιών
	4. Αναβάθμιση συνεργασίας με Αξιωματικούς Συνδέσμους	• Αστυνομία • Υπουργείο Οικονομικών (Τμήμα Τελωνείων)	- Αριθμός συναντήσεων	Ενεργή συμμετοχή στις συναντήσεις με Αξιωματικούς Συνδέσμους	Μείωση της διακίνησης ουσιών

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	5. Εκσυγχρονισμός του Περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμου του 1977	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας (Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, Γενικό Χημείο του Κράτους, ΥΨΥ) • Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης • Αστυνομία Κύπρου-ΥΚΑΝ • Υπουργείο Οικονομικών (Τμήμα Τελωνείων)	- Αριθμός συναντήσεων ad hoc επιτροπής - Έγκριση τροποποιήσεων από τη Βουλή των Αντιπροσώπων	Εφαρμογή της αναθεωρημένης νομοθεσίας	Μείωση της διακίνησης ουσιών
	6. Εφαρμογή των νέων Δεικτών Μείωσης της Προσφοράς	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας (Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, Γενικό Χημείο του Κράτους) • Αστυνομία Κύπρου-ΥΚΑΝ • Υπουργείο Οικονομικών (Τμήμα Τελωνείων)	- Αριθμός εκπαιδεύσεων - Δεδομένα που συλλέχθηκαν	Οι εμπλεκόμενοι στον τομέα ρύθμισης και ελέγχου της Προσφοράς συλλέγουν στοιχεία για παρακολούθηση της προόδου	Αύξηση των διαθέσιμων στοιχείων στον Πυλώνα Ρύθμιση και Έλεγχος της Προσφοράς
	7. Συνέχιση και αναβάθμιση του επιλεκτικού ελέγχου με στόχο την πρόληψη της διακίνησης παράνομων ουσιών εξάρτησης μέσω των σημείων διέλευσης από τις περιοχές που δεν ελέγχονται από την Κυπριακή Δημοκρατία	• Υπουργείο Οικονομικών (Τμήμα Τελωνείων) • Αστυνομία Κύπρου-ΥΚΑΝ	- Αριθμός συλλήψεων - Αριθμός κατασχέσεων - Αριθμός ελέγχων	Πραγματοποιούνται ελέγχοι στα σημεία διέλευσης από τις περιοχές που δεν ελέγχονται από την Κυπριακή Δημοκρατία	Μείωση της διακίνησης ουσιών

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
2. Αποτροπή της διακίνησης παράνομων ουσιών εξάρτησης μέσω των νόμιμων εισόδων της Κυπριακής Δημοκρατίας	1. Εφαρμογή του Μνημονίου συνεργασίας μεταξύ (α) Αστυνομίας και Τμήματος Τελωνείου και (β) Υπ.Υγείας (Γενικό Χημείο του Κράτους) με Τμήμα Τελωνείων	• Αστυνομία Κύπρου-ΥΚΑΝ • Υπουργείο Οικονομικών (Τμήμα Τελωνείων) • Υπουργείο Υγείας (Γενικό Χημείο του Κράτους)	- Αριθμός συλλήψεων στις νόμιμες εισόδους - Αριθμός κατασχέσεων στις νόμιμες εισόδους	Αποτροπή διακίνησης μέσω των νόμιμων εισόδων	Μείωση της διακίνησης ουσιών
	2. Αναβάθμιση της αποτελεσματικότητας των Υποκλιμακίων των Αεροδρομίων Λάρνακας, Πάφου και νέου Λιμανιού Λεμεσού	• Υπουργείο Οικονομικών (Τμήμα Τελωνείων) • Αστυνομία Κύπρου - ΥΚΑΝ	- Αριθμός νέων προσλήψεων - Αριθμός εκπαιδεύσεων προσωπικού - Αγορά εξειδικευμένου μηχανισμού/ εργαλείου - Αριθμός στοχευμένων ερευνών σε πτήσεις υψηλού κινδύνου ανά αεροδρόμιο - Αριθμός στοχευμένων ερευνών σε ύποπτα άτομα ανά αεροδρόμιο - Αριθμός συλλήψεων στα αεροδρόμια και στο λιμάνι - Αριθμός κατασχέσεων στα αεροδρόμια και στο λιμάνι	Αποτροπή διακίνησης ουσιών μέσω των Αεροδρομίων και του Λιμανιού	Μείωση της διακίνησης ουσιών

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	3. Αποτελεσματική επιτήρηση των μαρίνων	• Υπουργείο Οικονομικών (Τμήμα Τελωνείων) • Υπουργείο Εσωτερικών	- Αριθμός νέων προσλήψεων - Αριθμός εκπαιδεύσεων προσωπικού - Αγορά εξειδικευμένου μηχανισμού/εργαλείου - Αριθμός συλλήψεων στις μαρίνες - Αριθμός κατασχέσεων στις μαρίνες	Αποτροπή διακίνησης ουσιών μέσω των μαρίνων	Μείωση της διακίνησης ουσιών
	4. Αναβάθμιση της Συνεργασίας μεταξύ των Αρχών Επιβολής του νόμου και των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών και ιδιωτικών εταιρειών μεταφορών	• Αστυνομία Κύπρου-ΥΚΑΝ • Υπουργείο Οικονομικών (Τμήμα Τελωνείων) • Ιδιωτικές Εταιρείες Μεταφορών • Κρατικό Ταχυδρομείο	- Αριθμός Μνημονίων Συνεργασίας που υπογράφηκαν - Αριθμός επαφών - Αριθμός συλλήψεων μέσω ταχυδρομείου - Αριθμός κατασχέσεων μέσω ταχυδρομείου	Αποτροπή διακίνησης ουσιών μέσω των ταχυδρομικών υπηρεσιών	Μείωση της διακίνησης ουσιών
	5. Ενίσχυση του ανιχνευτικού εξοπλισμού του Τμήματος Τελωνείων για εντοπισμό ναρκωτικών ουσιών, συμπεριλαμβανομένων των ανιχνευτικών σκύλων	• Υπουργείο Οικονομικών (Τμήμα Τελωνείων)	- Αγορά νέου εξοπλισμού - Αριθμός νέων σκύλων - Αριθμός εκπαιδεύσεων σκύλων	Αποτροπή διακίνησης ουσιών στα νόμιμα σημεία εισόδου	Μείωση της διακίνησης ουσιών

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
3. Πρόληψη της διαθεσιμότητας και της διακίνησης Πρόδρομων/ Προ-πρόδρομων Ουσιών και Νέων Ψυχοδραστικών Ουσιών	1. Αναβάθμιση του Τοπικού Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης (ΣΕΠ) για σκοπούς έγκαιρου και αποτελεσματικού μηχανισμού σε σχέση με τις νέες ψυχότροπες ουσίες	• Υπουργείο Οικονομικών (Τμήμα Τελωνείων) • ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας (Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, Γενικό Χημείο του Κράτους, ΥΨΥ, Νοσηλευτικές Υπηρεσίες) • Νομική Υπηρεσία Υπουργείο Οικονομικών (Τμήμα Τελωνείων) • Αστυνομία Κύπρου- ΥΚΑΝ • Διεύθυνση Τμήματος Φυλακών • Δίκτυο Θεραπείας	- Αριθμός συναντήσεων Τοπικού ΣΕΠ - Αριθμός ειδοποιήσεων Τοπικού ΣΕΠ	Έγκαιρη ενημέρωση σε σχέση με νέες ψυχοδραστικές ουσίες που κυκλοφορούν	Μείωση της διακίνησης ουσιών Αύξηση της γνώσης για τις ΝΨΟ
	2. Δημιουργία επιστημονικής ομάδας αξιολόγησης του κινδύνου νέων ψυχοδραστικών ουσιών στα πλαίσια του Τοπικού ΣΕΠ	• Υπουργείο Υγείας (Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, Γενικό Χημείο του Κράτους) • Υπουργείο Οικονομικών (Τμήμα Τελωνείων) • Αστυνομία Κύπρου- ΥΚΑΝ	- Αριθμός συναντήσεων επιστημονικής ομάδας - Αριθμός ουσιών που υποβλήθηκαν σε αξιολόγηση κινδύνου	Ανάλυση επικινδυνότητας νέων ψυχοδραστικών ουσιών	Μείωση της διακίνησης ουσιών Αύξηση της γνώσης για τις ΝΨΟ

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	3. Εντατικοποίηση ελέγχου εισαγωγής και εξαγωγής πρόδρομων και προ-πρόδρομων ουσιών	- Υπουργείο Υγείας (Φαρμακευτικές Υπηρεσίες) - Υπουργείο Οικονομικών (Τμήμα Τελωνείων)	- Αριθμός ελέγχων - Αριθμός υποθέσεων που προέκυψαν	Παρακολούθηση της διακίνησης πρόδρομων/ προ-πρόδρομων ουσιών	Μείωση της παραγωγής παράνομων ουσιών με τη χρήση πρόδρομων/ προ-πρόδρομων ουσιών
	4. Διεξαγωγή χημικών αναλύσεων των νέων ψυχοδραστικών ουσιών	Υπουργείο Υγείας (Γενικό Χημείο του Κράτους)	- Αριθμός αναλύσεων - Αγορά ειδικού εξοπλισμού	Το Γενικό Χημείο του Κράτους εξοπλίζεται με ειδικό εξοπλισμό και διενεργεί τις αναλύσεις των ΝΨΟ	Μείωση της διακίνησης ουσιών Αύξηση της γνώσης για τις ΝΨΟ
4. Πρόληψη της νομιμοποίησης των εσόδων από παράνομες δραστηριότητες που σχετίζονται με τις παράνομες ουσίες εξάρτησης	1. Προσπάθεια εξεύρεσης χρηματοδοτικών πόρων για σκοπούς διενέργειας οικονομικού ελέγχου των περιπτώσεων εκείνων που ασχολούνται με το εμπόριο ναρκωτικών για να πραγματοποιείται αίτηση για δήμευση περιουσίας	- Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης - Αστυνομία Κύπρου-ΥΚΑΝ - Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (ΜΟΚΑΣ)	- Αριθμός ατόμων που προσλήφθηκαν/ αγορά υπηρεσιών - Υποθέσεις στις οποίες έγινε οικονομική ανάλυση	Εντοπισμός εσόδων που προκύπτει από την οικονομική ανάλυση στις υποθέσεις που σχετίζονται με παράνομες ουσίες εξάρτησης	Μείωση της διακίνησης ουσιών

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	2. Ανάλυση ύποπτων συναλλαγών που περιέχονται σε αναφορές που υποβάλλονται από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και άλλες υπόχρεες οντότητες, σχετικά με υποψίες νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες	• Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (ΜΟΚΑΣ)	- Αριθμός υποθέσεων όπου έγινε ανάλυση πληροφοριών	Εντοπισμός εσόδων που προκύπτει από την ανάλυση πληροφοριών που σχετίζονται με παράνομες ουσίες εξάρτησης	Μείωση της διακίνησης ουσιών
	3. Εφαρμογή των προληπτικών μέτρων για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης των εσόδων από παράνομες δραστηριότητες	• Κεντρική Τράπεζα	- Αριθμός προληπτικών μέτρων που λήφθηκαν	Εφαρμογή προληπτικών μέτρων από την Κεντρική Τράπεζα	Μείωση της διακίνησης ουσιών
	4. Αξιοποίηση των δημοθέντων εσόδων που προέρχονται από παράνομες δραστηριότητες για αντιμετώπιση του φαινομένου	• Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (ΜΟΚΑΣ) • Υπουργείο Οικονομικών	- Έγκριση του Τροποποιητικού Νόμου (181/2016) Περί Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες	Δημιουργία ειδικού ταμείου για αξιοποίηση των εσόδων που προκύπτουν από παράνομες δραστηριότητες για αντιμετώπιση του φαινομένου	Μείωση της διακίνησης ουσιών

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
1. Συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας σε επίπεδο ΕΕ	1. Συμμετοχή σε Ομάδες Εργασίας και Επιτροπές της ΕΕ	• ΑΑΕΚ • Αστυνομία Κύπρου-ΥΚΑΝ • Υπουργείο Εξωτερικών (Μόνιμη Αντιπροσωπεία στην ΕΕ- ΜΑΕΕ) • Υπουργείο Υγείας (Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, Γενικό Χημείο του Κράτους) • Υπουργείο Οικονομικών (Τμήμα Τελωνείων)	- Αριθμός εκπροσωπήσεων στο Horizontal Working Party on Drugs (HDG) - Αριθμός εκπροσωπήσεων στην Ομάδα Δουβλίνου - Αριθμός εκπροσωπήσεων στους διαλόγους της ΕΕ με τρίτες χώρες για το θέμα των ναρκωτικών, στα πλαίσια της HDG - Αριθμός εκπροσωπήσεων στην Ομάδα Πρόδρομων Ουσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - Αριθμός εκπροσωπήσεων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Πολιτική και Δράση για το Αλκοόλ (Committee of National Alcohol Policy and Action)	Ενεργή συμμετοχή σε Ομάδες Εργασίας και Επιτροπές ΕΕ	Ενίσχυση διεθνούς συνεργασίας στον τομέα αντιμετώπισης των παράνομων ουσιών εξάρτησης

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	2. Συμμετοχή της ΥΚΑΝ σε επιχειρησιακά προγράμματα της Europol	• Αστυνομία Κύπρου - ΥΚΑΝ	- Αριθμός επιχειρησιακών προγραμμάτων στα οποία συμμετείχε η ΥΚΑΝ - Αριθμός συναντήσεων	Ενεργή συμμετοχή στα επιχειρησιακά προγράμματα της Europol	Ενίσχυση διεθνούς συνεργασίας στον τομέα αντιμετώπισης των παράνομων ουσιών εξάρτησης
	3. Συμμετοχή της Κύπρου σε επιχειρησιακά προγράμματα της ΕΕ για τις παράνομες ουσίες εξάρτησης	• Υπουργείο Οικονομικών (Τμήμα Τελωνείων)	- Αριθμός συναντήσεων - Αριθμός επιχειρήσεων στις οποίες συμμετείχε το Τελωνείο	Ενεργή συμμετοχή σε τελωνειακές επιχειρήσεις της ΕΕ	Ενίσχυση διεθνούς συνεργασίας στον τομέα αντιμετώπισης των παράνομων ουσιών εξάρτησης
2. Συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας σε επίπεδο Συμβουλίου της Ευρώπης	1. Συμμετοχή στις συναντήσεις της Ομάδας Πομπιντού (Pompidou Group)	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας (Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, Γενικό Χημείο του Κράτους, ΥΨΥ) • Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης • Αστυνομία Κύπρου-ΥΚΑΝ • Υπουργείο Οικονομικών (Τμήμα Τελωνείων)	- Αριθμός εκπροσωπήσεων στις συναντήσεις Μονίμων Αντιπροσώπων - Αριθμός εκπροσωπήσεων στις συναντήσεις εμπειρογνομόνων στα πλαίσια της Ομάδας Πομπιντού	Ενεργή συμμετοχή στις συναντήσεις της Ομάδας Πομπιντού	Ενίσχυση διεθνούς συνεργασίας στον τομέα αντιμετώπισης των παράνομων ουσιών εξάρτησης

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
3. Συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας σε επίπεδο ΟΗΕ	1. Συμμετοχή σε συναντήσεις στα πλαίσια της Επιτροπής CND, του WHO, του UNODC, του INCB και του Paris Pact Initiative	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Εξωτερικών (Μόνιμη Αντιπροσωπεία στη Βιέννη- MABI) • Υπουργείο Υγείας (Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, Γενικό Χημείο του Κράτους, Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας, Νοσηλευτικές Υπηρεσίες) • Υπουργείο Οικονομικών (Τμήμα Τελωνείων) • Αστυνομία Κύπρου-ΥΚΑΝ	- Εκπροσώπηση στην Ετήσια Σύνοδο της CND - Αριθμός εκπροσωπήσεων σε συναντήσεις του UNODC, του INCB και του Paris Pact Initiative	Ενεργή συμμετοχή σε συναντήσεις σε επίπεδο ΟΗΕ	Ενίσχυση διεθνούς συνεργασίας στον τομέα αντιμετώπισης των παράνομων ουσιών εξάρτησης
	2. Συμμετοχή στη Σύνοδο Υψηλού Επιπέδου UNGASS 2019	• ΑΑΕΚ • Υπουργείο Εξωτερικών	- Επίπεδο εκπροσώπησης - Αριθμός τοποθετήσεων	Ενεργή συμμετοχή στη Σύνοδο Υψηλού Επιπέδου	Ενίσχυση διεθνούς συνεργασίας στον τομέα αντιμετώπισης των παράνομων ουσιών εξάρτησης

ΑΡΧΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

2017 - 2020

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ

για Αντιμετώπιση της Εξάρτησης από
Παράνομες Ουσίες και την Επιβλαβή
Χρήση του Αλκοόλ

ΑΡΧΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Cyfield Tower, Λεωφόρος Λεμεσού 130,
City Home 81, 4ος Όροφος, 2015 Στρόβολος Λευκωσία
Τηλ.: +357 22442960, Φαξ.: +357 22305190
www.naac.org.cy

ΑΡΧΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ